

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan zvečer, izvenredni nedelje in praznika.
Inserati: Prostor 1 mm x 54 mm za navadne in male oglase 40 vin,
za uradne razglase 60 vin, za poslano in reklame 1 K. Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišтво „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knafljeva
ulica št. 5, pritično. — Telefon št. 90.

„Slov. Naroda“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—	1	9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno po nakaznici.
Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje.
Telefon št. 34.

Dopise sprejema le podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

K valutnemu vprašanju.

Načelstvo JDS. se je v današnji seji obširno pečalo z načrtom ministrstva glede razširjenja delovanja Privatne Narodne banke kraljevine Srbije na celokupno kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev. Uvažuje resolucijo, ki jo je sprejel glavni zbor zaupnikov JDS. dne 6. t. m., je načelstvo prišlo do tega zaključka:

1.) da se mora rešitev valutnega vprašanja vršiti samo potom zakona sprejetega od Narodnega Predstavnštva. Pri tem bi trebalo vpoštevati, da nikakor ne gre nalagati izgube samo onim, ki bodo slučajno v trenutku izmenjave imeli stare papirne krone, ampak da je to breme tako težko, da se ga mora sorazmerno naložiti na imovino vseh vrst; mnenja pa smo, da bi ne bilo pravično, da bi naš državljan, ki biva v Srbiji in Črni gori, morali nositi tako breme za avstro-ogrski denar v pokrajinah, ki so bile poprej del avstro-ogrške monarhije.

2. Naša država mora dobiti čimprej enotno pečalo. Zato treba ustanoviti novo enotno Narodno emisijsko banko, ki se bo bavila po načelih vseh velikih evropskih emisijskih bank samo z izdajanjem bankovcev in drugega denarja ter z regulacijo kreditne in devizne politike.

Uvjudavamo nujnost regulacije naše valute z ozirom na žetev in na okolnost, da nam bodo Avstrija in Madžari v kratkem vračali naše terjatve in depote in preli na način še v večji meri kakor dozdaj import potvorjenih jugoslovanskih žigosanih kron. Vsi tedaj tega nujno priporočamo, da se brez odloga izvrši biljevanje jugoslovanskih kron. Obenem se mora pripraviti vse potrebno za ustanovitev nove emisijske banke in izdajanje nove valute ter se naj o projektu pred vsprejetjem v Narodnem Predstavnstvu zasliši čim najširše faktorje celokupne naše države.

Agrarna reforma in JDS.

(Poročilo poslanca dr. Kukovca na zboru zaupnikov JDS.)

Vprašanje agrarne reforme je v tesni zvezi s potekom svetovne vojne. Prodor je v srca ruskih kmečkih vojščakov s toliko silo, da je bilo njih hrepenenje po kosi zemlje celo močnejše nego globoko ukoreninjen misel na obstoj ruske države. Nevzdržno so drvele kar naenkrat trume ruske vojske iz strelskih jarkov v notranjost Rusije, da ne pridejo ob delež pri razdelitvi neizmernih ruskih poljan. Ko je zmagal

pozneje Ljeningov komunizem, prevladala je sicer v obliki nekoliko drugačna zahteva, da mora biti zemlja skupna last vseh ter da ima vsak državljan le delež na dohodku skupne zemlje. Naj pa že prodre katera koli struja v Rusiji, v tem si je ves svet jedin, da mora biti uspeh velike ruske revolucije temeljita sprememba zemljiških posestnih razmer ali z drugo besedo agrarna reforma. Vprašanje zemljiške posesti je vzbudilo istotako nujno zahtevo agrarne reforme na Češkem, kjer je ista resno na dnevnem redu, tudi na Madžarskem in na ozemlju Srbov, Hrvatov in Slovencev. Na Hrvaškem, v Slavoniji in Bosni je izbruhnila po svetovnem prevratu koncem lanskega leta zaradi zemlje prava kmečka revolucija. Kakor dandanes po Slavoniji kmet ne misli več na to, da bi prevzeto zemljo še kdaj z dobra iz rok dal, tako je zastoj kaj takega sploh le sanjati v hrvaškem Zagorju ali celo v Bosni. Tudi znamenja na Dolenjskem kažejo, da se niti slovenski kmet ne namerava odreči veleposesti, ki mora priti če ne z dobra pa z grdo v posest malga človeka. Narodno veče v Zagrebu je že meseca novembra lanskega leta stalo pod silnim vtisom nujnosti ureditve zemljiške posesti potom zakonodaje ter je vpoštevajoč dejanske razmere izdalo že primerne začasne odredbe. Odposlanstvo istega narodnega veča je v adresi prestolonasledniku kot najvažnejše socialno vprašanje snujlo se države povdarilo agrarno reformo in je odgovor prestolonaslednika 1. decembra lanskega leta v polni meri pritril stališče narodnih zastopnikov. Kako resno se je stvar vzela ob proglasu zedinjenja naroda dokazuje ustanovitev ministrstva za socialno skrb, kateremu je imela pripasti kot najvažnejša naloga razdelitev zemlje in ki je razdelitev dejanski in z načelnimi vladnimi odredbami uvedlo, še predno je govoril začasni naš parlament. Prvo delo vsled sporazuma strank sestavljenega narodnega predstavnštva je bilo v adresi na prestol izraženo krepko priznanje k agrarni reformi.

V adresnem odgovoru prestolonaslednika narodnemu predstavnstvu je zopet videti naš državniški čin priznanja potrebe zakonite ureditve zemljiške posesti v državi. Padec ministra Vitomira Korača in postavitve meščanskega politika dr. Poljaka kot ministra agrarne reforme letos ob Veliki noči ni imela pomeniti odstavitve predmeta iz dnevnega reda, ampak je stala vlada in narodno predstavnštvo takrat po veliki večini trdno na stališču odločne volje reformo izvesti celo radikalno. Dr. Poljak se je res izkazal kot mož na svojem mestu, v katerega je večina narodnega predstavnštva trdno zaupala, da k dobri volji Korača

pridruži praktično sposobnost in zupanje in podporo meščanske družbe v vprašanju agrarne reforme. Nobene mu drugemu predmetu ni posvetilo narodno predstavnštvo v neštevilnih klubskih sejah zadnjih mesecev, v parlamentarnem agrarnem odseku, v mnogostevnih ministrskih sejah, v narodnih skupščinah širom dežele in slednjič v enketi prizadetih kmetovalcev iz cele države sredi preteklega meseca toliko pozornosti kakor baš agrarnemu vprašanju, ki bi se naj bilo, če bi bila naša volja obveljala, na vsak način temeljno rešilo še pred počitnicami.

Ko smo namreč videli napore nasprotnikov pravične razdelitve zemlje, bila je demokratska zajednica trdno odločena iz takojšnjega obravnavanja reforme v predstavnstvu napraviti odločno politično vprašanje. Ne moremo sicer odreči trenutnemu meddržavnemu finančskemu položaju v Parizu usodne važnosti prve vrste. Nočemo tudi trditi, da je polovica našega kabineta v Parizu v tem času beg pred agrarno reformo. Dejstvo je pa, da parlament v zadnjem hipu, ki je za zdaj prišel v poštev za rešitev agrarne reforme ni prinesel odločitve in da bode prišla žetev in prišla tudi jesenska setev, ne da bi dejanske razmere v zemljiški posesti bile zakonito urejene ali da bi se bila dala za tako ureditev razven ministrske začasne naredbe doseči odločitev s sklenom večine narodnega predstavnštva. Ustanovljena je pač organizacija tega velevažnega ministrstva, ki bi imela agrarno reformo izvesti seveda šele tekom let, ker nikdo ne dvomi, da podrobna izvršitev ne more priti danes na jutri.

V ohranbo nacionalnega gospodarstva!

Dolgoletna vojska je poleg mnogih drugih zlih posledic v gospodarskem življenju izzvala nevarno delamrznost na eni strani, na drugi pa naravnost bolesto nagajanje po neopravičenih zaslužkih in nagli bogatitvi. Če delamrznost provzroča opasne ovire rednemu delu in vstvarjanju novih vrednosti v poljedelstvu kakor obrtnosti, ki je poglavitno sredstvo proti sedanjim gospodarskim mizerij, pripravila brezobzirno izrabljanje kupčijskih prilik, naj že nastopa v obliki zadrževanja blaga, tihotapstva ali veriženj, nevarne streljaje, ki ogrožajo človeško družbo v fundamentih. Pisana družba onih oseb, ki so se za vojske vgnezdile v pridobitno življenje, ti vojni barantači, ki so se razpridali v kupčijsko življenje vsepovsod

in zastupili trgovsko moralo, tirajo človeško družbo brezmišelnost in brezsrčno do strašnih izbruhov. Prebivalstvo delavskih slojev, malomeščanski krogi, vse one številne osebe in rodbine, ki so navezane na stalne prejemke, tira krvosono ravnanje vojne dobičkarje v bedo in konečno v obupna dejanja, kakor se javljajo dannadan iz nekdanjega vzornega redovite Nemčije in prav sedaj iz Italije. Obup lačnih množic, naveličanih trpljenja in pomanjkanja, si išče izhoda za silo, ki seveda bedo samo poveča z uničevanjem in raznašanjem blaga. Resnični trgovci, ki so si trgovino izbrali za svoj življenjski poklic, in zlasti tudi trgovski naraščaj ima življenjski interes na tem, da se izčisti trgovina. Ne le stanovska čast in ponos na svoj poklic, življenjski interes vele-va danes resničnim trgovcem, da se izločijo in iztrebijo razjedajoči kvarni elementi. Naša trgovina je slovela po svoji solidnosti, konkurzi in insolvence so bile bele vrane v naših krajih, osebno ljubljanski trg je veljal za trdnjavo kupčijske poštenosti. Umetnosti sejmarije niso mogle uspevati. Razni trgovski prihajajo s svojimi reklamnimi trikii, oklajajskimi in partijskimi prodajami, tovarniškimi cenami in sezonskimi razprodajami na našem trgu niso imeli sreče. Poštenost, realnost, kupčijska resnost naših domačih, nastanjenih trgovcev so hitro zatle razne take, navadno tujerodne elemente, ki so poskušali na našem trgu svojo srečo. Solidnost je bila tolika, da se tudi slabi židovski element ni mogel ustaliti v nobeni glavnih trgovskih strok. V našem narodu je dovolj trgovske darovitosti in zmožnosti, naše domače trgovstvo s svojim v trgovini vzgojenim in večjim naraščajem more zmagati tudi sedanjo krizo, provzročeno po vsiljenih, in ji bode tudi kos, čim pride do vzpostavljenja rednih kupčijskih razmer, do resnične konkurence v trgovini in bo trgovina res zopet v rokah trgovcev.

Če imamo tako dobro vero v zdravost naše trgovine ter upamo, da se izleči te vojne in povojne okuženosti pod pogojem seveda, da bode tako obrtna zakonodaja kakor obrtna uprava razumela ščititi interese poklicane trgovine, je na drugi strani treba zavedati se druge nevarnosti, ki preti našemu gospodarstvu. V mislih imamo nevarnost, da nam zaplavi tuje podjetništvo trgovino, obrtnost, denarstvo... Potujčitve naše trgovine, industrije in morda tudi denarstva se moramo braniti prav sedaj ob graditvi nove domovine. Ekspanzivnost tuje podjetništva se je že za vojske opazala v močni in neljubi meri zlasti v nevtralnih državah. Oso-

bito v Svcio so silili tuji podjetniki na veliko nevoljo švicarskih gospodarskih krogov. Ob obče močnem snovanju novih firm je rapidno raslo število novih inozemskih firm, ki so nastopale očitno kot inozemske ali pa so se skrivale pod švicarsko vnanjščino. Po prenehanju sovražnosti se je proces čvrsto nadaljeval. Ta nevarnost od strani tujega kapitala in podjetništva je izzvala odpor med domačini in nacionalno časopisje vodi že dolgo ostro kampanjo proti potujčevanju trgovine in industrije. Posebno močna so nemška snovanja. Švica se upira tej penetraciji tujstva ne le publicistično, tudi zakonodajnim putem se skuša zaveziti tuji pritok tako s postrojenimi določili o registriranju firm, z noveliranjem določb o trgovskih družbah in zadržah. Francoska posveča tujemu, nevsčnemu inportu posebno pozornost in je izdala nova stroga določila o izvornih izpričevalih (certificats d'origine). To gibanje proti invaziji tujega podjetništva je opaziti sicer tudi po svetu. Tako se v Nemčiji neljubno opaža, da si švicarski podjetniki pridobivajo na Nemškem mlekarne in slarnarje. Za eksport je vobče opaziti v vseh državah, ki imajo po svoji industrialnosti predpogoje za to, izredne priprave. Povsod se opaža tendenca, da se izloči nepotrebno, pogrešno tuje posredništvo. Hoče se po možnosti doseči, da se bo prodajalo v zadnji rok ter kupovalo na vrelu samem. Otrsti se starih mešetarjev, mahnjiti jo po novih potih, ni vedno lahko, pa se da vse to izvesti in dosežati, če je volja, če je orijentacija prava, če so pravi krmariji na krmilu. Čemu bi naš les prodajali tuji posredovalci, čemu bi kupovali angleško suknjo potom Dunaja? Glavno prizadevanje pa je ubraniti se prepojitve nacionalnega gospodarstva s tujim podjetništvom. Čemu naj bi v trgovini in industriji zavladal tuj element, čemu naj se okorščali naravnih bogastev, produktivnih sil tuji podjetniki, ki bi jemali domačine le za težake? Iz naroda mora vzkliti delazdelno trgovstvo in podjetništvo. Trgovski in obrtni stan mora dobiti v narodu veljavo in spoštovanje, v te vrste morajo vstopati najboljši in darovitejši, ne pa iskati ideala samo v kancelijah. Naše denarstvo mora prevzeti odločni, sveži duh za nova podjetja, za dvigvanje narodnega bogastva. Denarni zavodi morajo ven iz svoje konservativnosti, samo posojanje denarja, samo posredovanje ne zadošča, duh vstvarjanja mora prošniti vodstva velikih zavodov. V mnogih je preveč birokratizma, premalo živahnosti in recimo naravnost premalo zveze z živim trgovskim živ-

LISTEK.

Vidov dan.

Vidov dan...

Vidov dan slavimo, spomin hipnega poraza, a končne zmage...

Vidov dan je dan Kosovega polja, zdaj rdečega od krvi, zdaj rumenega od pšenice.

Pa dvojno gledam danes Kosovo; eno na Balkanu, polje slavno, dolga stoletja pusto, a vedno živo; drugo v Korotanu, polje Gosposvetsko, polje žal davno pozabljeno.

Jutri bo prvič — in verujemo, da ne zadnjič — da v svobodi zasije enemu in drugemu solnce Vidovega dne; v Gračanih, stari cerkvi Matere božje na Kosovem polju, bo zazvonilo, in odzval se bo zvon Gospe Svete. Zvonilo bo v spomin dogodkov, ki so bili in ki so še...

Pred 500 in več leti je na Vidov dan padlo srbsko carstvo, padel je križ častni... in čez carstvo in čez križ je v Evropo stopal turški jančar. Bil je to tudi čas, ko je baš zamiral slovenski glas na knežjem kamnu Polja Gosposvetskega, zakaj iz Evrope sem je gledal nemški Gospod...

Kdo bo vztrajal med turškim jančarjem in nemškim gospodom?

A. Zgodovinski Vidov dan. (1389.)

Vstal je oblak nad Evropo, črn, gromosen oblak od vzhoda... iz Male Azije je prihajal, pa mimo Carigrada, čez Dardanele naravnost sem proti Marici in Vardarju... Pa to ni bil oblak, to je bila turška sila, to je bil sultan Murat, strelonosni gospodar turških vojnih trum.

Ali ga vidite vi, mogočniki tega sveta, ki sedite visoko na svojih prestolih med Carigradom in Dunajem?

Avstro-ogrsko monarhije kot take še ni bilo; pač pa so nemški Habsburžani, gospodje Dunaja, grabili dediščine in s pogodbami dobivali dežele ter si bili baš prilastili slovenske dežele. Preko sinje Adrije so prišli iz Neapolja francosko - italijanski Anžuvinci ter zasedli ogrsko - hrvaški prestol. Anžuvinec Ludvik Veliki (1342. do 1382.), kralj ogrsko-hrvaški, je z mečem širil oblast svoje hiše in slavo svojega rodu od severne Poljske tja čez Hrvatsko in Bosno do Dubrovnika ter se vgnezdil tudi v severni Srbiji in Bolgarski. Bil je pač najmočnejši vladar srednje Evrope.

V Carigradu so sedeli grški cesarji, slabotni vladarji trhle preživele države, ki niso več živeli od svoje moči. A imeli so za seboj slavo, zgodovinsko

slavo cesarskega ali carskega imena, tesno združenega z mestom Carigradom.

Sredi med tujim Ludvikom Velikim in malim Orkom je bil sin svoje zemlje, srbski Dušan Silni iz roduvne Nemanjičev (1331. do 1355.). Od Donave do pred Solun in daleč tja do korintskega zaliva je segala njegova močna roka in od Adrije tja proti Carigradu. V tej državi je bil red in ena volja. Dušan je čutil svojo moč ter je tej moči hotel dati tudi bleisk; dal se je 1346. v Skoplju kronati za carja Srbom, Orkom in Bolgarom ter mislil zasedati carski prestol v Carigradu. Ze se je pripravil na pohod, pa...

Evo, to so bili takrat mogočniki južne Evrope, ko se ji je bližal turški vihar.

Orke je izpreletel strah. Ogrsko-hrvaški Ludvik je le mislil na svojo dinastijo in ko se je radi tega zapletel v poljske stvari, ga ni bilo več dobiti za Balkan. Še cerkev ni prav spoznala glavne nevarnosti onega časa. Rimski papež je včasih skušal združiti krščanske vladarje za križarsko vojno, a obenem je zahteval zlasti od grškega cesarja, naj prej sprejme katolicizem. Grški pravoslavni patriarh pa je prokel srbsko pravoslavno cerkev, ker se je odcepila od njega, osamostalila in nacionalizirala.

Edina, ki je resno motrila turško opasnost, je bila srbska država. Zdelo se je, da vzame Srbija križ in grehe vse Evrope na sebe.

In vzela ga je na sebe, ta težki križ, vzela ga je leta 1389. Pa žal, to ni bila več Srbija Dušana Silnega, ki je z močno voljo vodil nie usodo; bila je marveč to že Srbija carja Lazarja. Ta Srbija je imela več gospodov in človek bi skoro vprašal: »Kateri Vama je mogočnejši, ali Ti, Lazar, ali ti, Vuk Branković, zet njegov?« In car Lazar, le gospod poleg gospodov, se je (dasi že pozno), postavil na Kosovem v bran absolutnemu monarhu vojnih čet, štirikrat močnejšemu Muratu.

Zgodovinska resnica je to-le: Bitka se je začela v terek na Vidov dan. Zmaga se je nagibala na srbsko stran in srbsko zaglasovanje je doseglo vrhunec, ko je Miloš Obilić zabodel sultana Murata v njegovem šatoru. Smrt sultana pa je silno razpalila Turke in prisilila so Srbe na umik. Vuk Branković je dobro držal svoje desno krilo, a vjeli so Turki hrabrega Lazarja ter mu odsekali glavo. »Bil je velik poraz i turški i srbski in malo se jih je vrnilo,« pravi Letopis dubrovniški, »dva carja ubita.«

Kdo je bil poražen, Srbi ali Turki? Evropa je vztrepetala... vztrepetala v radosti, govoreč: »Srečno Kosovo polje, polje turškega poraza, večni spomin Milošu, ki je odprl grob sulta-

nu...« In vendar, in vendar je dogodek ostal srbski poraz, ne zato, ker kor da bi Srbi bežali, ampak zato, ker Srbija ni bila trdna v svoji notranjosti.

Turki so osupli samo prvi hip; nato so se pa zbrali, izvolili Balazita («bliske») za sultana in strele so padale... Za Lazarjem, kdo bo družil dele, ki so bili že prej kvečjemu v nekaki federaciji? Njegova vdova Milica ali njen mladi sin Štefan Lazarevič?

Ce se je tudi Srbija še sto let nekako ustavljala, koridor v Evropi je bil polomljen. Za sto let so turško silo čutili že hrvatske, slovenske in ogrske pokrajine...

Gromonosni oblak se je razlil nad njimi... Nad Srbijo je legla noč, a ta noč ni bila brez zvezd...

B.

Vidov dan v narodni pesmi.

Tako zgodovina... Malo nam pripovedujejo zgodovinski letopisi o bitki na Kosovem, domači ali tuji; mnogo pa nam govori o njej naša narodna pesem, naša »Lazarica« («Car Murat na Kosovo pade» in sledeče pesmi):

I. Vsebinski.

V treh činih se vrši tragedija; v prvem je turški poziv na boj, v drugem je notranja borba Lazarova, v tretjem pa propast carstva.

(Dolje priloženo.)

ljenjem. In šol je treba strokovnih v deželi sami, trgovskih, obrtnih, kmetijsko zadrugnih. Zmožen naraščaj pa mora ven v svet v teoretično in praktično šolo. Z znanjem in izkušnjami obogaten naj se vrača v domovino.

Ob izredno velikim nevarnostim, da se v naši domovini s tolikimi nedvignjenimi zakladi zagrejejo in zajedo tuje, kaj veda, da leži pri nas zaslužek na cesti, je prav sedaj po vojski, ko je mnogo izpočtega podjetništva posebno ekspanzivnega, neodbitna in fundamentalna potreba, da se zaveže stabiliziranje tujih državljanzov v trgovini in industriji s primernimi zakonskimi določili ter onemogoči tudi agentiranje in krošnjarenje (takozvano detaljno potovanje) tujih, vsiljivih elementov. Ta obramba proti potujitvi nima nič nazadnjaškega na sebi, čim samoozbramba in akt skrbi za nacionalno čistost je. Te obrambe se oklepajo vsepovsod, tudi v Ameriki se branijo rumene rase in na Angliškem so morali odgnati črnce lastne provenienice. Tujske prepojitve se brani Švica in Francija. V Prusiji, kjer je bila uprava na dobrem glasu, imajo, kakor čujem, zdavnaj že zakon, ki daje vladni moč, zabraniti tujim državljanom obrtno in trgovsko samostojnost, naselitev tujih akcijskih družb je vezana na posebno vladno priporočilo. Posebno vpoštevanje in pozornost pa pri ureditvi tega vprašanja zasluži zakonodaja v skandinavskih državah. Momentano mi ni na razpolago, čujem pa, da so si v teh državah znali ustvariti sredstva, da se obvarujejo tute poplave v industriji in trgovini. Mi pri nas vendar ne bomo trpeli in gledali, da dobi pri nas zatočišče in zaslužek kdorkoli. Ali bomo mi sami, ko se vse brani potujitve, kakor je to za gotove kolonialne dežele določeno, tirali gospodarsko politiko na stečaj odprtih duri? Pred vojsko je pri nas res bilo tako, da je laški zidar laže dobil koncesijo nego Vipavec iz Budani. Trgovske, industrijske organizacije, politični vodje, dvignite svoj svoj glas ter zahtevajte od vlade, da postavi vestne in bdeče stražarje za naše nacionalno gospodarstvo!

Politične vesti.

— Čemu se zgražate? »Napreje« se silno zgraža, ker so v Zagorju nekatere osebe baje ovadile pristaje socialno - demokratske stranke radi njih protidržavne propagande. Ne vemo, kaj je na stvari, čitali smo samo »Poslano« gosp. Tauferja, v katerem naznanja, da si bo iskal zadoščenje pred sodiščem radi napadov v »Napreju« na njegovo osebo radi te afe. Zdi se torej, da stvar ni taka, kakor jo skuša naslikati »Napreje«. Sicer pa je ogorčenje gg. sodrugov kaj malo upravičeno, saj vemo, da imajo še vedno v svojih vrstah moža, ki je v času balkanske vojne ovadil dr. Gosakova vojaški oblasti, češ, da se je na neki priležitvi v Narodnem domu zaničljivo in sovražno izrazil o avstro - ogrski državi. Ali ne? Umestneje bi torej bilo, da bi gospodje okrog »Napreja« naslovili svoje napade radi ovaditva na predsedstvo svoje stranke in pometli pred svojim pragom, predno napadajo druge radi doždevnih istih dejanj.

— Glas jugoslovanskih železničarjev. Na društvenem shodu v Ljubljani, v dvorani Uniona dne 14. julija 1919 zbrani jugoslovanski železničarji so sprejeli te - le resolucije: Jugoslovanski železničarji vzamejo z zadoščenjem na znanje poročilo delegatov centralnega odbora o zborovanju Centralnega odbora, ki se je vršilo dne 7. julija v Sarajevu ter pozdravljajo z navdušenjem združenje »Udruženja« in »Saveza srbijanskih železničarjev« v enotno organizacijo, ki sloni na pravih JZ.

Odobravaljo edino pravilno stališče Centralnega odbora, da Centralni odbor in v njem včlanjene organizacije jugoslovanskih železničarjev ne odnehajo niti za las od zahtev, katere je Centralni odbor predal v spomenici dne 28. aprila t. l. centralni vladi in katere je dne 10. t. m. z vsem poudarkom ponovil. Zborovalci zahtevajo za vsvo odločnostjo, da centralna vlada poskrbi, da se ministrstvo srača s najkrajšim času strokovno popolnoma organizira. Na narodno - stanovski podlagi organizirani jugoslovanski železničarji skrajno nevolno prenašajo sedaj vladajoče razmere, v katerih na pr. klub množičnim tozadevnim posredovanjem na merodajnih mestih dosedaj ni bilo mogoče urediti položaja naših tovarišev, ki so prišli iz zasedenega ozemlja in kateri po mesecih še vedno ne vedo, ali bodo dobili kako plačo ali podporo za nezaposlene ali ne. Zborovalci zahtevajo, da se to vprašanje nemudoma reši v ugodnem smislu za prizadete.

Zbrani zborovalci nadalje naloženejše zavračajo podla in nizkotna sumničenja in naloževanja, ki izhajajo iz vrst mednarodne politične stranke proti naši strogo stanovski organizaciji. Zavračamo tista sumničenja in naloževanja, ki izvirajo samo iz želje, razdirati enotne vrste jugoslovanskih železničarjev ter kovati na ta način političen kapital. Obsojamo nelojalno in za gnotne koristi železničarjev naravnost izdajalsko postopanje nekaterih strokovnih mednarodne organizacije, ter izjavljajo, da se ne brigajo za napade, ki se ponavljajo v gla-

silu slovenske mednarodne stranke v žargonu, odgovarjajočim k večjemu žargonu najhujših komunistov.

Zahtevamo slejkoprej odločno in dosledno čiščenje, tako pri državni kakor pri južni železnici ter opozarjamo merodajne činitelje že danes na posledice, katere bodo zakrivil, če te naše zahteve ne bodo upoštevali. Prišel bo dan, ko bomo terjali dolganje računov.

— Proročstvo Gambette o Jugoslaviji. Pariški listi so svoječasno objavili pismo, ki ga je v 70. letih preteklega stoletja pisal znan francoski državnik Gambetta, organizator francoske republike, po sedanjih katastrofi, enemu izmed svojih prijateljev. V tem pismu piše Gambetta med drugimi: »Moja trditve je: Ako mi Francozi ponudimo prijateljsko roko Slovanom, ki prebivajo v donavskih nižinah, bomo mi sami usposobljeni, da premagamo germanski Babilon. Zbral sem dragocene podatke o tem malem junaškem narodu, kateremu je usojeno, da postane nositelj pravice in kulture v celem ogromnem basenu Save in Donave do obali Črnega morja in Bospora. Srbi so ta silni in krepki narod, ki mu je usojeno, da igra vlogo Piemonta na Bliznjem Vzhodu. Vse pokrajine, v katerih žive Srbi, imajo odpasti pod oblast Srbije in kadar se tu ustanovi jugoslovanska carevina, bo odpeta pesem Nemcev kot diktatorjev Evrope.

Italijani se pripravljajo na aneksijo zasedenega ozemlja. Goriški Slovence z dne 9. t. m. piše: Italijanski časopisi prinašajo sledečo za nas jako pomembno vest: S posebno naredbo ki je v tisku, se organično preskrbi za postopanje prehod - sedanjega položaja v stalno aneksijo ozemlja, ki so se zasedla onstran stare državne meje. V središču, v neposredni odvisnosti ministrskega predsednika, se ustanovi poseben urad za izvrševanje oblasti, ki jih ima vlada pri splošni upravi teh ozemelj, kakor tudi po zaslusanju posameznih ministrstev za pripravo onih ukrepov, ki so potrebni za prehod iz starega v novi režim. To se izvrši s tem, da se tudi po izvršeni aneksiji združi in dopolni delovanje posameznih upravnih oblasti s posebnim ozrom na dejanski položaj in zakonodajo novih dežel. Pri osrednjem uradu se ustanovi posvetovalna komisija, sestavljena po večini iz krajevnih zastopnikov in razdeljena radi posebnosti predmetov na dve pokrajinski skupini, na jadransko in tridentinsko, ki bodo obravnavale snov v posebnih odborih. S tem si zagotovi vlada dragoceno podporo za inicijative in navodila, ter zadosti obenem željam zainteresirane prebivalstva. Na periferijah se poskrbi za nameščenje vojaških guvernerjev skupno z izvanrednimi komisariji, ki bodo razpolagali s primerno oblastjo in ki bodo v neposrednem stiku z osrednjo vlado. Imeli pa bodo gotovo začetni delokrog nasproti poveljstvu okupacijskih čet. S temi ukrepi namerava vlada rešiti hitro in racionalno zamotane in kočljive probleme, na koje se zadeva v zasedenem ozemlju na vsakem polju. Istodobno pa je tudi vlada prepričana, da je tako tudi najboljše ustrezno novim deželam in skupni koristi naroda. Tako tedaj! Italijanska vlada namerava proglasiti aneksijo okupiranega ozemlja, ne misli pa dati svojim novim državljanom vseh državljanških pravic. Ne namerava jim dati politične svobode. Naše, gospodarsko do mozga izčrpano ljudstvo, naj bo izpostavljen še nadalje milosti italijanskih vojaških guvernerjev, ki bi ga preganjali in šikanirali na vse mogoče načine? S to odredbo hoče italijanska vlada odpraviti vojaško diktaturo le navidezno, kajti namestiti namerava na periferijah vojaške guvernerje in civilne komisarje, ki naj bi delali roko v roki. Kdor pozna italijanski militarizem, ta ve, da se ne razlikuje dosti od nemškega. Kakor so prej nemški vojaški diktatorji imeli v svojih rokah vso oblast, tako bodo imeli sedaj italijanski vojaški guvernerji tudi pri civilni upravi v zasedenem ozemlju prvo in zadnjo besedo. Tako razumejo Italijani svobodo! Ne vedo pa, da je treba za to, kar mislijo doseči, več kot vladnega dekreta!

— Nova zveza na vidiku. Znani romunski državnik Take Jonescu je priobčil v londonski »Pel-Mel Gazette« članek o bodočosti Balkana, v katerem piše med drugim: »Po mojem mišljenju se nahaja nova balkanska zveza izven obsega praktične politike, ako uvažujemo, da vznikneta po podpisu miru dve novi državi, ki se boata, kar je naravno, pridružili skupini Romunske, Jugoslavije in Grške. Mislim pri tem na Poljsko in Čehoslovaško, Grška se razširi do Male Azije, Srbija zraste v evropskem smislu z absorpiranjem Bosne in Hercegovine, Hrvatska, Črne gore, Baranje in slovenskih pokrajin. S takim teritorialnim prirastkom, spremembo suverenitete in razvitkom moči je pravi poklic Jugoslavije, Romunije in Grške formacija zveze s Čehsko in Poljsko. Ta skupina držav bi imela 40 milijonov prebivalcev, v katero bi se kasneje mogla sprejeti tudi Bolgarska,

ako bi se odpovedala svojih smot in prejšnjih simpatij ...

— Dr. Kramar odstopil kot predsednik češke delegacije v Parizu? V čeških listih čitamo: »Dr. Kramar je bil poslan v Pariz kot pooblaščenec in zastopnik predsednika čehoslovaške republike, da bi v njegovem imenu zastopal čehoslovaško republiko na mirovni konferenci. Delovanje dr. Kramarja v Parizu pa ni bilo po okusu socialistov obeh smeri. Očitaj so mu, da je ponudil češko armado za operacije proti boljševikom na Ruskem. V očeh socialistov je bil to velik greh. Mi sicer ne soglašamo s tem, da bi naša mladina krvavala za tuje račune v Rusiji, vendar pa želimo, da bi bil čim najprej konec boljševiške vlade. Socialisti so hoteli dr. Kramarju namigniti, da bi že lahko odšel. Zato so poslali z narodnega shramazdenja brzojavko, v kateri so izrazili zahvalo ministru zunanjih del dr. Benešu, v kateri pa niso besedice omenili o Kramarju, ki je bil vodja in duša čehoslovaške delegacije. Bila je to neaktičnost in Kramar je to dobro razumel. Zato je podal demisijo ne samo kot predsednik ministrstva, marveč tudi kot pooblaščenec in zastopnik predsednika republike na mirovni konferenci. Vprašanje je, kdo bo imenovan za njegovega naslednika.

Divjaško postopanje Nemcev s slovenskimi vjetniki. V St. Pavlu se je sestavil 19. junija 1919 obširen zapisnik s štabnim narednikom Bedenikom v pričo narednika Kaffova in poročnika Gustina. Naši vojski so imeli koncem aprila zasedati vas Vobre in grad Thalenstein. 30 mož je prišlo v hudem ognju s strojnimi in prvih hiš. Ker je nemško topništvo močno streljalo in rušilo poslopja, je Bedenik sporazumno s poročnikom Knopom poslal po ojačenja v Dobravo. A vsled težkega obstreljevanja se je nekaj moštva umaknilo, v hiši sta ostala z Bedenikom le pešca Kotar in Šmigoc. Nemci se pri dreve, ujamajo oba pešca in ju postavijo enega zraven drugega; nato zabodejo Šmigovca v trebuh, dasi je bil bos in slečen, sušil je namreč obleko, ker je prej dve uri ležal v vodi. Ko se je zgrudil, je dobil še tri strele v hrbet. Nato hočejo še Kotarja, toda zadržijo jih vojski: »Počakajte, ta mora še nekaj izpovedati, neki oficir je tu!« Kotar pove, da častnika ni, pač pa je štabni narednik v kleti. Nemci zakriče: »Hurra, einen Stab! haben wir jetzt erwischet, dem werden wir jetzt die jugoslawischen Eier wischen!« Začnejo streljati v klet in klicati: »Schweinehund, komm heraus!« Čez dalje časa pride mimo oboženo civilist in pozove narednika dostojneje ven. Videč ga brez orožja, so ga 3 vojski psovali, pretepli ter opali. Vendar so mu vrnilo vrednostne stvari na zahtevo civilista, ki je pripomnil, da oni niso razbojniki in da je sovražnik razorožen. Nemški vojak je med tem ubil s kopitom ranjenega pešca od mojega voda, ki je ležal na sofi, tolkel kadetnega aspiranta s puško po glavi, ga prebodel in nazadnje ustrelil. Civilist je nato odgnal Kotarja in Bedenika k »Heimwehrkommandu« v Vobre, med potjo pa so ju vojski grdo zmerjali, klorfurali in grozili s smrtjo. V Vobrah jih je sprejel nadporočnik Meyerhofer: »No wo haben Sie die Schweine, den General Maister, der sich selbst befördert hat, verdammten Dreckschweine windische, wo habens denn die krieg?« Štabni narednik je odgovoril slovenski, toda Meyerhofer mu med ostudnim zmerjanjem nastavi samokres na prsi, češ naj govori nemški. Na njegova tozadevna vprašanja je Bedenik razložil, da je Jugoslovonom to ozemlje priznalo od Antante. Čim se je odstranil ta oficir, ki je vedel vnaprej za naš nameravani napad, - pripoveduje Bedenik - so me nemški vojski iznova tako natolkli, da sem padel onemogočen. Nato so vsem našim (17) med zasramovanjem pobrali plašče, bolj obleko in čevlje ter jih zamenjali s slabimi, vzeli denar in jih odvedli z eskorto v Wolfsberg. Spotoma so ljudje suvali mene, češ moštvo je nedolžno in zapeljano, naredniki in častniki pa so pranci, katere je treba postreljati. Po nezaljubljenih surovostih so nas spravili v Volfsperku v zapor. O polnoči me zbudi hrušč pretepa: prignali so namreč 34 ujetnikov slov. plan. polka, med njimi nadporočnika Černeta in poročnika Fleisa. Ordonanca me odvede v pisarno, kjer so stali nemški nadporočnik, narednik in poddesetnik z žilovkami v roki. Grdili so na vse načine prej imenovana častnika, h katerima so potem privedli še 5 podčastnikov slov. plan. polka in jih postavili v vrsto. Tedaj jim je nadporočnik Mühlbacher iz Velikovec delil zaščitne, nakar so nas odgnali vse razen Černeta in Fleisa, ki sem ju videl drugo jutro zatekla v obraz in sključena. Popoldne je došel poročnik Gönitzer iz Sp. Dravograda (pohabljenec z eno nogo) baje s poveljem od »Abschnittskmdo Lawamünde«, da ustreliti slovenska častnika. Poprej ju je še tepel in trpinčil, nadporočnik Črne je prosil milosti, češ da prideta itak pred njih vojno sodišče, a Nemec je bil neizprosilen in je napel petelina. V zadnjem trenutku mu je vo-

jak od Soldatenrata iztrgal samokres. Peljali so nas skozi St. Vid ob Glini med tepenico in posmehom, tudi neki laški častnik se nam je rogaj; dospeli smo lačni in zasramovani v Trg in 6. maja so nas saprili za teden dni v Špitalu ob Dravi na gradu, v prejšnji konjski bolnici. Živelimo smo ob pičlih porcijah konjine. Naslednja postaja je bila na Gor. Avstrijskem, Marchtrenk ob Welsu. Hrana je bila tako nezadostna, da smo se bali smrti od gladi. Tretji dan po prihodu so nam dali za večerjo po petroleju smrdeče buče. Zahtevali smo vsi s častniki vred, naj nas takoj postrele, da ne poginemo od lakote ... Po daljšem stradanju je štabni narednik preoblečen pobegnil s pešcem Kotarjem in poročal o žalostnem stanju naših ujetnikov (14 častnikov, 866 mož).

(Naša poročila iz Beograda in Zagreba.)

POTOVANJE REGENTA V SLOVENIJO IN HRVATSKO.

Beograd, 15. julija. Kakor se izve iz dobro poučenih krogov, bo prestolonaslednik Aleksander koncem avgusta ali začetkom septembra obiskal Hrvatsko in Slovenijo.

MINISTRSKI SVET.

Beograd, 15. julija. Danes dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o notranje - političnih vprašanjih.

ZAKON O VOLILNEM REDU.

Beograd, 15. julija. Kakor se poroča iz političnih krogov, se bo predložila Narodnemu predstavništvu zakonski predlog o volilnem redu še pred parlamentarnimi počitnicami.

SEJA FINANČNEGA ODBORA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

Beograd, 15. julija. Finančni odbor Narodnega predstavništva se je bavil danes dopoldne z zakonskim predlogom o ustanovitvi Narodne banke. V ozki zvezi s tem vprašanjem je rešitev valutnega vprašanja. Naravno je, da so nekateri člani odbora želeli, da se najprej razpravlja o tem vprašanju. Finančni in trgovinski minister sta podala mišljenje vlade. Narodni klub je nato izjavil, da ne bo sodeloval v razpravi o tem vprašanju iz gospodarskih in političnih razlogov, socialno - demokratski klub pa iz gospodarskih razlogov. Ostali klubi so izjavili, da se strinjajo s tem, da se osnuje edinstvena emisijska banka in da se v to svrhu razširi delokrog srbске narodne banke na celi teritorij naše kraljevine. Nekateri člani Demokratske zajednice žele, da se valutno vprašanje reši na drug način, kakor je predlagano. Tako bi po mnenju nekaterih rešitev tega vprašanja po vladni predlogi pomenjala katastrofalno oškodovanje posestnikov kron, dočim se mora po mnenju, ki ga zastopajo drugi, rešiti to vprašanje stopnjama in to na škodo vseh slojev, tudi onih, ki so svoj denar naložili s tem, da so nakupili hiše in posestva. To zadnje mnenje zastopa zlasti dr. Dinko Puc (Dem. zajed.). Srbija in posestniki dinarjev bi vsled takega rešenja tega vprašanja ne imeli še novih žrtv. Finančni odbor ni o ničemur definitivno sklepal, ker bo padla odločitev v tajni seji Narodnega predstavništva, ki se vrši danes popoldne.

TAJNA SEJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA.

Beograd, 15. julija. Danes popoldne se je vršila tajna seja Narodnega predstavništva v obliki konference, na kateri se je razpravljalo o nadaljnjem delu Narodnega predstavništva. Razpravljalo se je o vprašanju ustanovitve emisijske banke za kraljevino SHS, kar je z ureditvijo valutnega vprašanja v kar najožji zvezi. Ministrski predsednik Protić je naglašal, da bo treba v najkrajšem času rešiti poleg vprašanja o ustanovitvi emisijske banke tudi še vprašanje davka na vojne dobičke, budgetni provizoril za mesec september in nekatere manjše zakonske predloge. Govorilo je več poslancev. Narodni klub, ki je preje zapretel, da bo obstruiral proti ustanovitvi emisijske banke, je postavil kot svojega govornika dr. Drinkovića. O njegovih izjavah se ne more reči drugega, kakor da se je brezsmrtno blamiral. Skoro vsi člani Narodnega kluba so se med njegovim govorom odstranili iz seje dvorane, ostal je samo dr. Surmin, da ga posluša in mu pritrjuje. Vse ostale stranke so se izjavile za čim prejšnjo ustanovitve emisijske banke. Za Demokratsko zajednico je izjavil Milan Marković, da se strinja z idejo ustanovitve edinstvene banke in da meni, da je treba rešiti valutno vprašanje čim preje. Za tako rešitev pa je potreben sklep Narodnega predstavništva, ne sme se to vprašanje rešiti morda naredbenim potom. Konferenca, ki je trajala do pol 9. zvečer, je končno sklenila, da takoj prične z intenzivnim delom in da se bo že v četrtek predložil parlamentu zakonski osmtek o davku na vojne dobičke.

KOLIKO JE PRAVZAPRAV VREDNA NAŠA KRONA?

Beograd, 15. julija. Finančni minister Ninčić je predlagal na današnji tajni seji Narodnega predstavništva, da naj se krone zamenjajo proti dinarjem v razmerju 5 : 1, to je za pet kron naj se izplača en dinar.

DEPUTACIJA POŠTNIH OFICIJANOV IN PRISTAVOV V BEOGRADU.

Beograd, 15. julija. Danes je došla v Beograd deputacija poštinih of-

cijantov in pristavov, ki se je predstavila ministru dr. Kramerju, v čigar resort spada tudi ureditev vprašanja čimnovnih razredov. Deputacija je prosila, da se tudi te nižje kategorije vrstni med pragmatične državne uslužbence. Nato se je podala deputacija v Demokratski klub, kjer jo je sprejel v imenu kluba poslanec Ribnikar. Jutri bo sprejel deputacijo tudi minister pošte in brzojava dr. Edo Lukinić.

SEJA DEMOKRATSKE ZAJEDNICE.

Beograd, 15. julija. Demokratska zajednica se je bavila v svoji seji dne 14. julija z napadi nekaterih časopisov na njenega člana, narodnega poslanca dr. B. G. Angjelinovića, posebno pa še z napadi, ki se tičejo dogodkov dne 5. decembra lanskega leta in na tem sledeče insinuacije, ki se bavijo s psovnanjem grobov naših junakov, ker se je uverila o popolni nevtemeljenosti in nerresničnosti teh napadov. Demokratska zajednica kar najodločneje obsoja vsak sličen način politične borbe ter izraža svoje popolno zaupanje gosp. dr. B. G. Angjelinoviću. Demokratska zajednica je prešla nato preko teh vprašanj na dnevni red.

V zvezi s to izjavo smo prejeli od našega dopisnika iz Beograda še sledeče informacije: Vest »Obzora«, da je afera dr. Angjelinović - dr. Krnić že predana častnemu sodu in nadalje vesti o podrobnostih v tem poglavju, se smatra za neuporabne, ker izražajo svoje popolno zaupanje gosp. dr. B. G. Angjelinoviću. Demokratska zajednica je prešla nato preko teh vprašanj na dnevni red. V zvezi s to izjavo smo prejeli od našega dopisnika iz Beograda še sledeče informacije: Vest »Obzora«, da je afera dr. Angjelinović - dr. Krnić že predana častnemu sodu in nadalje vesti o podrobnostih v tem poglavju, se smatra za neuporabne, ker izražajo svoje popolno zaupanje gosp. dr. B. G. Angjelinoviću. Demokratska zajednica je prešla nato preko teh vprašanj na dnevni red.

(Dr. Angjelinović je bil med vojno tri leta interniran ter so ga avstro-ogrsko oblasti neprenehoma preganjale. Ko je bil teh preganjanj rešen, se je takoj lotil narodnega dela in je po preobratu vneto deloval kot član Narodnega kluba v Zagrebu. Bil je eden najagilnejših delavcev za naše osvoboditve in v ujedinenje. Izstopil je iz Starčevićeve stranke radi politične dostojnosti. Kot odgovor na ta njegov čin so ga hoteli njegovi politični nasprotniki odstraniti na nelep način iz Beograda in ga prisiliti, da bi odločil svoj mandat. Kakor je razvidno iz komunikela Demokratske zajednice, se jim njihova nakana, očrnuti in odstraniti dr. Angjelinovića ni posrečila.)

Ivan Prekoršek:

Realna gimnazija v Celju.

Pod tem naslovom priobčuje celjska »Nova Doba« informativen članek prof. Fr. Mravljaka, ki se bavi s preustrojem doslej obstoječe humanistične gimnazije v Celju v realno gimnazijo. Ali humanistična ali realna gimnazija? Koliko se je že o tem pisalo in kako vroča in enostranska je postala vsikdar polemika o tem vprašanju. V omenjenem članku nam ugađa, da gre preko dolgotrajnega dokazovanja za in proti krepko na pot preustroja, ki naj odgovarja resničnim potrebam in zahtevam časa. Če kje, je ta klic potreben v naši Jugoslaviji, in nas Slovence čaka na tem polju važna in velika naloga. Celje je naravno središče velikega, razsežnega, gospodarsko in kulturno visoko stoječega dela Slovenske Stajerske. Pametna in praktična ureditev šolstva v Celju ni samo stvar Celja in bližnje okolice, temveč celega širokega celjskega okrožja z nad 200.000 prebivalci. V stari eri je životarila v Celju takozvana slovenska nižja gimnazija, ki je parkrat pretresala temelji avstrijskega parlamenta. Bila je brez lastne strehe in brez vseh pravih učnih pripomočkov vedno med življenjem in smrtjo, dasi vedno močno obiskovana. Živo mi je še v spominu, kako lepo tolažbo za počitnice smo dobili po končani drugi gimnaziji, dobili smo spričevala, letnega poročila ni bilo, in tedanjim ravnatelji, bilo je menda to l. 1897, nam je s težkim srcem rekel, da ne ve, bomo se li prihodnje leto še videli na zavodu, ker najbrž ne bo več obstojal.

Nemška gimnazija v Celju je bila od postanka slovenske gimnazije vedno bolj izrazito nemško - šovinistično torišče. In kdor je bil mogoč je po končani slovenski gimnaziji šel po svetu: v Maribor ali v Ljubljano. Nemško celjsko gimnazijo pa so polnili manjvredni nemški elementi iz vseh delov Avstrije. S preobratom je razpadla ta umetno vzdrževana šolska tvorba in danes imamo svojo popolno slovensko gimnazijo v Celju, na koji imamo kar največji interes. Kakor čujem, je število učencev za I. razred prihodnjega šolskega leta že danes izredno visoko, računati pa moramo še z jesenskim vpisovanjem. Neglede na to, pa sem uveren, da bo pretežna večina dišajstva iz našega okrožja vsled spremenjenih razmer študirala odslej v Celju in bo manj

hodila v oddaljenosti Maribor ali Ljubljano.

Tem važnejše se mi torej zdi, da se ta edini srednješolski zavod, ki ga imamo v Celju, preuredi v smeri, da bo odgovarjal potrebam širokega našega okrožja in da bo imel vsled tega tudi kar največjo privlačno silo za narod in njegov naraščaj.

Vem, da gimnazija ni »cirkuško podjetje«, v kojega se kliče in vabi z bobnečimi lepaki, gotovo pa ne sme biti mrtvo in mrzlo zidovje, v katerem se naj mladina zapira pred svetom in tokom časa, zato pozdravljam idejo prenovne celjske gimnazije iz nacionalno-političnih potreb naše slovenske domovine.

Časopisje je priobčilo zadnje čase vest, da se osnuje v jesenju v Celju nižja rudarska šola, in mestni svet je v svoji seji že sklenil, da nastani to šola začasno v nekdanjem nemškem Dijaškem domu. Mestni šolski svet je sklenil v svoji zadnji seji tudi razširjenje trirazredne meščanske šole v štirirazrednico. S tem smo pa v Celju poleg obstoječih ljudskih šol in nižje trgovske šole, kar se šolstva tiče, tudi že pri kraju. Ljubljana je polna central in šol, enaka usoda se obeta Mariboru. Celje bo v tem pogledu, kakor kaže, ostalo v ozadiju, zato treba, da je šolstvo kolikor ga imamo, v vsakem pogledu dobro urejeno.

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Seja Narodnega predstavništva.
LDU, Beograd, 14. julija. Današnja seja Narodnega predstavništva odpravi predsednik dr. Draža Pavlovič ob 17.

Posl. Peter Vuksanović vpraša ministra za prehrano in obnovu zemlje, kaj se je storilo za požarne in uničene vasi v Topličkem okrožju, da se na novo pozidajo. Minister dr. Korosec odgovarja, da je ministrski svet odobril, da se da kinetom na razpolago les, ostali material pa se sedaj dovaja.

Posl. Ivan Sušnik (Jugoslovanski klub) vpraša ministra za promet v zadevi produkcije premoga. Pravi, da se železniško ravnanje v Zagrebu brani redno vračati vagoni, ki izvažajo premog iz premogovnikov v Sloveniji, tako da se tekom dveh mesecev ni vrnilo 1158 vagonov. — Minister Vulović odgovarja, da bo ukrenil vse potrebno za čimprejše vračanje vagonov.

Isti poslanec vpraša ministra za promet glede postopanja madžarskih železniških uradnikov na Hrvaškem in navaja primer, ki se je zgodil pri vlakcu v živili za Gospodarsko zvezo v Ljubljani. Posebno drzen je bil neki uradnik v Novski, ki ni hotel dati znamenja za odhod vlaka drugače, kakor v madžarskem jeziku. V Novem Sadu so morali plačati namesto šest kron za vozne listke sto kron. Vrh tega je vlak moral čakati 29 ur. Na neki postaji je vlak stal šest ur, ker je služboval uradnik spal. Na povratku je isti madžarski uradnik zahteval, da morajo ponovno plačati vozne listke, če tudi so jih že plačali v Novem Sadu. Došlo bi skoro do pretepa. Medtem so ostali uslužbenci izjavili, da ima uradnik samo namen, izvelič od potnikov denar. V Sisku ni bilo delavcev, da bi naložili premog, vsled česar je moral pomagati pri nalaganju celo neki nadporočnik.

Minister Vulović odgovarja, da so mu te žalostne razmere znane, da bo tudi odredil strogo preiskavo, toda na žalost ne more izmenjati vseh madžarskih uradnikov. Nadeja se, da bodo železniške šole v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani skoro mogle od pomoči pomanjkanju železniškega uradništva.

Posl. Sušnik pripominja, da imamo v Sloveniji dosti železničarjev, ki bi mogli prevzeti službo na Hrvaškem, a izjavlja, da se zadovoljuje z odgovorom ministra.

Posl. dr. Fran Novak (demokrat) vpraša finančnega ministra glede carinskih tarifov. Pravi, da ima Srbija avtonomni in pogodbeni tarif in da se je na celo ozemlje razširil samo avtonomni tarif. — Finančni minister odgovarja, da se drugače ni moglo postopati, ker je pogodbeni tarif ščitil Srbijo in njeno industrijo pred avstrorogskim uvozom, toda Slovenija ne more trenutno ostati brez uvoza nemško-avstrijskih strojev in strovin. — Posl. dr. Novak prosi finančnega ministra naj odredi znižanje neprimeren carinskih tarifov in upošteva interese producentov in konsumentov. — Minister Ninčič odgovarja, da je ukrenil korake da se zniža carina na stroje, toda za ostalo blago ne more tega storiti, ker potrebuje država velikih pokritih za državne potrebe.

Posl. Šeta Kostić vpraša ministra za pravosodje, ali je izvedena preiskava proti javnemu biležniku Ladislavu Janesu. — Posl. Ivo Grisogono vpraša istega ministra ali je odredjena preiskava proti članom uprave Ninske občine, ki so za časa vojne delovali z denudacijami proti narodno čutečim ljudem. — Minister za pravosodje dr. Trifković da na ta vprašanja zadovoljujoče odgovore.

Predsednik narodnega predstavništva dr. Draža Pavlovič naznanja, da je v imenu zbornice brzojavno čestital kralju Petru. Nadalje naznanja, da je

danes francoski narodni praznik in prosi narodno predstavništvo naj sklene, da se odpošlje brzojavni pozdrav predsedniku francoske republike. — Predlog je bil sprejet.

Pride se na dnevi red: Drugo čitanje zakona o odvratnih in notarjih. Zakonski načrt se sprejme s 135 glasovi proti 11 glasovom.

Pride se na drugo točko dnevnega reda: Drugo čitanje zakonske predloge o moratoriju. Posl. Timotijević predlaga izpremembe v načrtu proti onim tvežkam in trgovcem, ki se skušajo namenoma odtegniti denarnim obveznostim. Na predlog posl. Nestoroviča se vrne zakonski predlog odseku v ponovno proučevanje.

Predsednik zaključuje in odredi prihodnjo na sredo ob 16. z dnevnim redom: Drugo čitanje zakonske predloge o ljubljanskem vseučilišču; prvo čitanje zakonskega načrta o porotah.

Odgovor angleškemu kralju.

Beograd, 14. julija. Kralj Peter je odgovoril na čestitko angleškega kralja Georgea s tole brzojavko: Srčne čestitke, ki mi jih je izvolilo poslati Vaše Veličanstvo o priliki podpisa mirovne pogodbe, so me globoko gnilile in hitim, da v svojem imenu in v imenu svojega naroda izrazim Vašemu Veličanstvu najiskrenejšo zahvalo. Narod kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki si je kot zadnji ustvaril svojo neodvisnost za ceno tako velikih žrtv, se bo vsikdar spominjal, da so se vojaki Vašega Veličanstva v času najhujših borb ramo ob ramo hrabro borili z njimi in da je v najtežjih letih preizkušeni našel dragoceno podporo Vašega Veličanstva in srčne simpatije angleškega naroda. Prožet čustva globoke hvalečnosti Vaš ta narod skupno z menoj prosi, da sprejmete najpriščne želje za osebo srečo Vašega Veličanstva in za napredek velike Britanije. Petar.

Neodrešena domovina.

ZA VZPOSTAVITEV EKONOMSKEGA ŽIVLJENJA V TRSTU.

Rim, 15. julija. Poslanec Pavia je obširno govoril o sedanjih nučnih potrebah tržaškega mesta in predlagal: »Zbornica vabi vlado, da naj nužno poskrbi vse potrebno za vzpostavitev ekonomskega življenja v Trstu, katero hoče in želi Italija.« V utemeljevanju predloga je navajal razne nedostatke in obupno sedanje stanje Trsta. Poudarjal je tudi potrebo energičnega in od strank neodvisnega civilnega guvernerja. Predlog je sprejet.

REŠKO VPRAŠANJE.

LDU, Bern, 14. julija. (Dun, kor.) Kakor javlja »Popolo Romano« iz Pariza, so bile na predlog Clemenceaua angleške in ameriške vojne ladje s četami poslani na Reko. Z njimi potuje na Reko tudi francosko vojaštvo. Clemenceau je izjavil, da ne smejo uživati Italijani na Reki nobenih predprav, dokler ni vprašanje Reke razrešeno. V tem naziranju se strinjajo z njim tudi Lloyd George in Wilson.

PREISKOVALNA KOMISIJA NA REKI.

Reka, 15. julija. Mednarodna preiskovalna komisija je prispela semkaj. Komisija ima svoj lokal v prostorih »Casino Patriottico«. Francoski general Naulin stanuje Sušaku. Semkaj so prispeli tudi ameriške in francoske vojne ladje, in sicer ameriška križarka »Olimpija« z eno torpedovko in francoska oklopna »Waldeck-Rousseau«, katero tudi spremlja torpedovka. Italijanski prebivalstvo je zelo deprimirano.

Grazioliju odvzamejo poveljstvo nad Reko? Iz Pariza prihaja vest, da je Clemenceau predlagal, naj zavezniške ladje, ki prispo na Reko, služijo v to, da se odvzame Grazioliju poveljstvo nad Reko in se tako odtegne Italiji sedanja premoč na Reki.

Tržaški občinski svet. Sinoči se je vršila druga seja tržaškega občinskega sveta. Navzočih 49 svetnikov. Po dekretu gubernatorata se pri glasovanju računa večina ne glede na število 80, ki je določeno za občinski svet, marveč glede na število sedanjih občinskih svetnikov, ki jih je 68. Potrebna večina je torej 46, absolutna 35. — Dovolj se 10.000 lir v korist žrtvam potresa na Toskanskem. — Sprejme se provizorij za 1919. — Sprejme se predlog, zavežajoč proslavo aneksijske Trsta k laškemu kraljevstvu. Predlaga se nakup zemljišča, na katerem se zgradi »vrtno mesto« (città giardino); v to svrhu treba posojila 22 milijonov na dolgo škadenzo. — Sprejme se predlog tudi povodom aneksijske, da se določi milijon lir v korist vojnih poboljšencev in sirot. — Seja zopet danes.

Civilni guverner za »Julijsko Benečijo«. Za civilnega guvernerja v »Julijski Benečiji« je imenovan poslanec Ruini, pristaja radikalne stranke. Novi guverner je še mlad, bavi se mnogo s tehničnimi problemi, pripisujejo se mu organizatorične zmožnosti.

Italija zapre svoje meje za nekaj dni? Z zasedenega ozemlja poročajo, da namerava Italija te dni zopet zapreti svoje meje za nedoločen čas. Najbrže radi štrajka 21. t. m.

Zavezniki.

FRANCOSKI NARODNI PRAZNIK.

LDU, Lyon, 14. julija. (Brezžično.) Povodom francoskega narodnega praznika priobčujemo francoski listi članke, kjer poveljujejo ta dan kot simbol velikega poslanstva, ki ga je usoda pridržala Franciji in njenim proslavljenim zaveznikom. Tako piše »Temps«: Zmag naših vojakov vrača naš domovini njeno teritorialno neokrnjenost. Ako hočemo ostati zvesti bistvenim vodilnim mislim francoske revolucije, čije današnja obletnica je ena najpomembnejših, moramo delati nato, da postanemo vsi državljani naše svobodne ljudovlade verni čuvarji moralne neokrnjenosti enotne in nedeljive Francije. »Journal des Debats« javlja: »Naša država, ki je s pomočjo svojih zaveznikov srečno dokončala vojno, ima danes možnost, udeležiti svojo zmago. Na njej je sedaj, pokazati dobro voljo in v znamenju skupnih spominov ter prisrčnega edinstva delovati na ureditve najpomembnejših načrtov.« — »La Victorie« pravi med drugim: »Slava našim vojakom! S ponosno dvignjenimi glavami smejo danes korakati skozi Arc de Triomphe (Slavolok v Parizu); niti stari veterani francoske revolucije ali poznejšega cesarstva niso veličastneje izpolnili svojih obljub. Slava vojskovodjem, ki so jih vodili do zmage; brez njihovega genija bi bila tudi hrabrost vojakov brezuspešna.« — »L'Homme Libre« izjavja: »Pri defiliranju naših in zaveznikih čet ne bomo klicali samo njim, ampak pozdravljati bomo mogli tudi svobodo in pravico, ki je zavladala na vsem svetu. Zakaj te čete so izvojevale Bastiljo, v primeri s katero je bila ona z leta 1789 neznatna jeklinica, ako se pomisli, da je tu nemška trdnjava, ki je bila gnezdo tiranstva, imperijalizma in militarizma, segala od severnega morja do Adrije in od Meuse do Visle.«

LDU, Pariz, 14. julija. (DKU, brezžično.) Današnji narodni praznik se je praznoval na najslajnejši način ob udeležbi milijonske množice ljudstva. Gledalci so vojskovodje pozdravljali navdušeno, ravno tako tudi oddelke zavezniških vojsk. Maršala Foch in Joffre sta jezдила pred četo, v kateri se je nahajal maršal Petain. Na tribunah so bili predsednik Poincaré, bivši predsednika Fallières in Loubet, ministrski predsednik Clemenceau z ministri in veliko odposlanstev, med njimi tudi iz Alzacije in Lorene. Mimo tribuna je korakala tudi četa 1000 invalidov. Predsednik Poincaré jih je pozdravil v imenu domovine.

KORIDOR.

LDU, Berlin, 15. julija. (DKU.) »Vossische Zeitung« javlja iz Lugana: Kakor poroča »Corriere della Sera«, se je Čehoslovakom moralo priznati mostišče južno od Donave. S tem se je vsaj deloma vstreglo Čehoslovakom, ki zahtevajo koridor k Adriji. K tej vesti pripominja gornji list: Ta sklep bi ne pomenjal nič drugega, kakor pripravo za združenje z Jugoslavijo. S tem bi bili italijanski interesi močno oškodovani, ker bi to mostišče bilo strateški ključ proti Italiji.

DEMobilizacija ENTENTE.

LDU, Rotterdam, 14. julija. (ČTU.) »Times« javljajo iz Pariza: Aliiranci so sklenili 1. oktobra demobilizirati svoje armade. Ako v tem času ne prenehajo nemiri v Nemčiji in Avstriji, bodo štiri zavezne volesile obdržale šest letnikov pod zastavami.

SPOMENIK SVETOVNE VOJNE.

LDU, Lyon, 15. julija. (Brezžično.) Medzavezniški odsek, ki ima nalogo izvršiti vsa pripravljala dela za spomenik, ki bo ovekovečil svetovno vojno in zmago zaveznikov, je dokončal svoja dela. Odsek je stavil predlog, naj se ustanovi v Belgiji mednarodno mesto, ki bi predstavljalo višek popolnosti v stavbnem pogledu in bi obenem bilo središče razumnosti. Mesto naj bi se nevtiraliziralo ter bi tako prišlo v prvi vrsti v poštev kot definitivni sedež zveze narodov.

KITAJSKI HARIKIRI.

LDU, Amsterdam, 14. julija. (DKU.) »Times« javljajo iz New Yorka: Predsednik odposlanstva kitajskih patriotov je izjavil, da bo Kitajska podpisala mirovne pogodbe. Nato so različni člani deputacije, obstoječe iz trgovcev, učiteljev in dijakov, v znak protesta proti dodelitvi Santunga Japoncem, hoteli v navzočnosti predsednika deputacije izvršiti samomor. Predno je straža mogla zabraniti, so si trile člani odposlanstva prizadejali težke rane.

Iz Avstrije, Madjarske, Nemčije, Turške.

BELA KUN NAPADA.

LDU, Dunaj, 13. julija. (DKU.) Kakor poroča »Neues Wiener Tagblatt«, je budimpeštanska sovjetska vlada sklenila, začeti z rdečo armado ofenzivo proti Romuniji. To so na zahtevo Bele Kuna sklenili v konferenci poveljnikov, ki so pritrdili Kunovim iz-

vajanjem, razen vrhovnega poveljnika Böhma, ki pa je izvajal posledice in svoje mesto odločil. Napad se bo začel v kratkem. Glasom poročila »Neues Wiener Tagblatt« je monitor »Samos« predčerašnjim zapustil Budimpešto in odplul v jugoslovanske ozemlje, kjer so ga sprejele jugoslovanske ladje in odvedle v pristanišče na spodnji Donavi.

PROTI OGRSKIM BOLJŠEVIKOM.

LDU, Dunaj, 15. julija. (ČTU.) Iz Szegedina poročajo: Srbska vlada je obvestila szegedinsko protivladno, da ne namerava oteževati njenega boja proti boljševoikom. Dovolila je, da v Transdanubiji, ki jo je zasedlo srbsko vojaštvo, nabirajo vojaške za szegedinsko vlado. Tudi moštvo protirevolucionarnih monitorjev, ki se je izkrcalo po puču v Baji, se je smelo vrniti v Szegedin, kjer so se javili vojnemu ministru Horthyju, monitorje pa so Srbi zaplenili.

KAKO SE MILLIONARJI VARUJEJO.

LDU, Dunaj, 15. julija. (ČTU.) Poslednji čas je znani bankir Reitzes zaprosil za poljsko državljanstvo, da se izogne obdavčenju v Nemški Avstriji. Iz istega vzroka je tudi večkratni milijonar Eldynger na Dunaju prosil, da sme postati ukrajinski državljani. Vlada pa je sedaj zaplenila njune tekoče račune in bančno imovino.

Kredit za prehrano Avstrije.

LDU, Nauen, 14. julija. (Brezžično.) Državni kancelar dr. Renner je pisal predsedniku vrhovnega gospodarskega sveta pismo, v katerem opozarja na nevarnost, ki je neizogibna za prehrano v Avstriji, ker bo skoro izčrpan dovoljeni kredit za preskrbo živil in prosil, da se kredit podaljša za avgust in september.

Italija.

IZJAVE ITALIJANSKIH MINISTROV.

LDU, Trst, 12. julija. Glasom poročil italijanskih listov je v včerajšnji seji zbornice poslancev podal minister za zunanje stvari izjave in pojasnila italijanske delegacije na mirovni konferenci. Uvodoma je minister Tittoni pozviljal prebivalstvo, naj se vede mirno in disciplinirano ter naj ne izziva izgrediv. Glede pogajanj na mirovni konferenci, je rekel minister, da pričakuje, da bodo zaključena ali se približala vsaj končni rešitvi v prihodnjem tednu. Radi tega bi mogla vsaka izjava v tem pogledu škodovati uspehu. Vendar če ne morem danes podati potrebnih pojasnil, je nadaljeval minister, sem odločen, da razložim v najkrajšem času natančno in odkrito uspehe naših pogajanj. Ničesar ne bomo pustili, ne kar se tiče pridobitev, ne glede naših neuspehov. Kmalu bo podpisana mirovna pogodba z Nemško Avstrijo. Ko smo prišli v Pariz, smo našli to pogodbo že pripravljeno. V tej pogodbi so zagotovljeni izdatni gospodarski in teritorialni pridobitki. Razen vprašanja Male Azije, glede katere moramo počakati, da povpraša predsednik Wilson mnenje ameriškega ljudstva, bodo morala biti rešena jadranska kolonijalna in gospodarska vprašanja. Dospeli smo do točke, v kateri je rešitev neizogibna. Vsako zakasnevanje bi bilo nad vse nevarno. Italijanska delegacija se seveda ne bo prenegala s svojimi sklepi, če bo kak dan potrpljenja mogel zboljšati naš položaj, vendar ne bo dovolila, da bi se zaključek po nepotrebnem zategnil, če bi nam iz tega ne izhajala kakor korist. Naša delegacija, je zaključil Tittoni, zahteva vašo solidarnost, kajti mir, ki ga bomo morali podpisati, ne sme in ne more biti mir enega moža, ali enega ministra, nego mora biti mir Italije.

LDU, Trst, 12. julija. Italijanski listi poročajo iz Pariza: Ker je nameraval poslanec Lacaze la Plage interpellirati ministra zunanjih zadev glede zadnjih reških dogodkov, mu je minister Pichon poslal pismeni odgovor, v katerem pravi med drugim: Ker je smatral Clemenceau, da obžalovanja vredni reški dogodki ne zadevajo samo Francijo in Italijo, nego da zanimajo medzavezniško politiko, se je čutil dolžnega, da predloži to vprašanje vrhovnemu svetu zaveznikov in asociiranih vlasti. V vrhovnem svetu je bilo soglasno sklenjeno, naj komisija četverih članov, namreč po en zastopnik Zedinjenih držav, Angleške, Francoske in Italije, preišče te dogodke, ki so še popolnoma neznanj in ki so, kakor kaže, zahtevali žrtev le med francoskimi četami. Komisija bo morala preiskati, iz katerih povodov so se vršili ti dogodki in ugotoviti odgovornost združene s to zadevo ter predlagati najbolj primerne odredbe, ki bi znale zajamčiti za bodočnost varnost in mir na Reki. Komisija mora izvesti svojo nalogo čim prej v skupnem interesu zaveznikov držav. Francoska vlada, ki je vedno globoko želela, naj se zavezniško razmerje med Francijo in Italijo, ki je združevalo ta dva naroda tekmo vojne, še nadalje vzdrži, ima dolžnost, da odstrani vsak razlog kakega spora med njima. Vlada ve gotovo, da ni ničesar storila, kar bi moglo povzročiti v italijanskem javnem mnenju drugačno ču-

stva proti Franciji, kakršna so ona, ki jih izraža soglasno francosko javno mnenje napram Italiji.

LDU, Rim, 12. julija. (ČTU.) Minister za zunanje zadeve Tittoni je izjavil včeraj v zbornici glede mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo, da prinaša pogodba nadaljnje zelo povoljne gospodarske in teritorialne uspehe. Z Nemško Avstrijo bo imela Italija prijateljske stike.

IZ ITALIJANSKEGA PARLAMENTA.

LDU, Rim, 15. julija. (DKU.) Ministrski predsednik Nitti je v poslanski zbornici govoril o zunanjih politiki. Glede dosedanjih rezultatov mirovne konference je dejal, da so severne meje Italije že znane. Nadalje je izjavil: »V jadranskem vprašanju zastopamo svoj program zmerno in dostojno. Gonijo, ki stremi za tem, da bi se Italija ločila od svojih zaveznikov, je treba zatreti. Ako bo treba, bo vlada nastopila z vso strogostjo proti časopisju. Sodelovanje z zavezniki mora biti čim najtesnejše.« Glede stavke, ki jo nameravajo proglasiti za 20. in 21. t. m., je ministrski predsednik izjavil, da je popolnoma neutemeljena. Pripomnil je, da Italija nima povoda, posredovati niti v Avstriji, niti na Ogrskem, seveda dokler ti dve državi ne napadeta. Dejal je tudi, da bo velik del italijanskih čet v kratkem odpoklican iz inozemstva v domovino in da je vlada pripravljena, preprečiti generalno stavko. — Zbornica je vzela izvajanja ministrskega predsednika z odobravanjem na znanje.

ŠTRAJK OD 19.—21. JULIJA V ITALIJI.

Rim, 15. julija. Glede na mednarodni štrajk 21. t. m., bo po došli informacijah štrajk na Angleškem zgolj platonična pridruženje, francoski proletariat bo štrajkal delno 24 ur od 20. do 21., laški proletariat pa 48 ur, to je od polnoči 19. do polnoči 21. julija. Ker se pridružijo tudi železničarji, bo počival tudi železniški promet.

»Sokol I.« Odbor Sokola I. izreka tem potom iskreno zahvalo izvršilcem članstvu kakor tudi vsem drugim, ki so na katerikoli način pripomogli k lepim uspehom naše javne telovadbe, ki se je vršila predzadnje nedelje. Posebno pa se zahvaljujemo slavni »Kmetijski posojilnici« za prepuščenje stavbišča v svrhu prireditve in vsem tistim, ki so nam ob tej priliki skazali naklonenost s svojimi preplačili odnosno darili. Bratski »Zdravol« vsem skupaj!

Z jutranjim dnem vpeljejo se zopet redne uradne ure v društvenem lokalnem trgu Tabor št. 2 in sicer od 18.—20. ure vsak delavnik do preklica.

Slike članov, naraščajo, gojenik skupine so gotove. Izdelki so točno izvedeni. Posamezna slika stane 3 K. Kdor si želi nabaviti te vrste spominek, naj se oglasi v društveni sobi med uradnimi urami.

»Sokol I.« se udeležuje korporativno javne telovadbe bratskega društva »Sokola v Štepanji vasi«, ki se vrši prihodnje nedelje popoldan. Vabimo bratsko članstvo, da se polnoštevilno udeležijo tega poseta. Zbiramo se ob pol 5. uri v društveni sobi. Zdravol — Odbor.

Sokol Moste pri Ljubljani naznanja svojemu članstvu, da se korporativno udeležijo javne telovadbe bratskega društva »Sokola v Štepanji vasi«, ki se vrši prihodnje nedelje popoldan. Vabimo bratsko članstvo, da se polnoštevilno udeležijo tega poseta. Zbiramo se ob pol 5. uri v društveni sobi. Zdravol — pridite vsi! Na zbir! Odbor.

Članice vseh sokolskih društev so vabljene na sestanek, ki se vrši v četrtek 17. t. m. ob 19. uri v Zvezi sobi Narodnega doma. — Članice P. S. K. Telovadno društvo Sokol v Krškem naznanja, da se vrši izredni občni zbor v soboto, dne 19. julija 1919 ob 20. uri (osmih zvečer) v sokolski in občinski dnevnici redom. Članice in člani se pozivljajo, da se gotovo udeležijo občnega zbora!

Zensko telovadno društvo v Mladki ima odslej redno telovadbo v ponedeljek in petek od pol 6. do 7. ure zvečer.

Dopisi.

Petrov dan v Radovljici. Iz Radovljice nam pišejo: Tudi naše mesto se je odelo praznično ter je praznovalo imendan našega kralja Petra na slovenski način. Na predvečer Njegovoga godu je priredilo mešanstvo bakljado, katere se je udeležilo naše žensstvo v narodnih nošah. Spreved se je premikal med pevanjem narodnih pesmi in klici: živio kralj Petar — od gasilnega doma na trg in od tam na občinski prostor za šolo, kjer se je palil kres. Pred graščino je govoril monsignor Ambrož spominjal našega cara Petra. Po govoru navdušena množica je z živahnimi klici živio car Petar pritrdjevala izvajanjem govornika ter odločno manifestirala za slavno dinastijo Karavorgov.

V naši lepi Radovljici se nikomur več ne toži po Habsburških, izvemši švabski družini zamrlega notarja Rudolfa, ki edina v mestu ni razsvetlila oken svojega stanovanja. Ljudstvo se je radi tega zgražalo, a tudi ta čin mirno preneslo, daš ga je opravičeno smatralo za žalitev našega kralja. V soboto daroval je mons. Ambrož slovesno službo božjo, katere se je udeležilo žensko v narodnih nošah, uradništvo korporativno, a tudi občinstvo v lepem številu. Po zahvalni pesmi zgodil se je v cerkvi incident, katerega danes ne omenimo, katerega po našem, ako bi se še kdaj ponovil, primerno oziroga. Po deseti oddali so društva in korporacije udanostne izjave na roki glavarja g. Mencingerja — a naše narodne žene in dekleta so pridno prodajale cvetke ter lepo svotico nabirale za invalide. Priznanje godovnega dne našega kralja nadaljeval se je pri nas tudi v nedeljo. Po deseti maši govoril je na trgu ljudstvo notar Pegan — a popolne je privedlo Izobraževalno društvo Finšgarjevo igrati »Divji lovec« z nagovorom in petjem v korist jugosl. invalidov. Ker je bila dvorana v Ljudskem domu polna in ker so tudi naši denarni zavodi ter občina prispevali z izdatnimi svotami temu dobrodelnemu namenu, smemo biti Radovljčani z uspehom, o katerem bomo pozneje poročali, zadovoljni. Živila zavedna Radovljica.

Iz Domžal nam pišejo: Šolska mladina je priredila pretekli teden v dvorani društvenega doma predstavo, ki se je sijajno obnesla. Čisti dobiček je znašal 660 K, kateri znesek se porabi za nabavo prepotrebne harmonike. Šolsko vodstvo se zahvaljuje vsem obiskovalcem, zlasti onim, ki so s predplačili pripomogli k lepemu gromotnemu uspehu. Za vojne pohabljenec je nabrala šolska mladina 380 K, kateri znesek se je poslal poverjenstvu za skrbstvo v Ljubljani. Gospodične Belčič, Czermak, Slokar in Šmuk so prodajale cvetlice za vojne invalide in skupile znesek 480 K.

Mohorjeve knjige. Z Gorenjskega nam pišejo: Po deželi se še le zdaj razdeljujejo Mohorjeve knjige za preteklo leto 1918. Pri tem nam nikakor ne gre v glavo, da se po osmih mesecih našega ujedinitvenja in osvoboditve izpod tuje jarma, deli med prostu ljudstvo knjige — kolektor — posvečena dogodka strašne vojske, več pa še radi pretiranega poveljevanja zadnjih dveh Habsburžanov. Kaj si more misliti prosti narod, ko dobi zdaj, po tolikem času tako neprimerno knjigo v roke. Veliko jih bo, ki ne bodo vedeli, so li še v Avstriji ali v svobodni Jugoslaviji. Tudi bo dosti takih, ki si bodo mislili, da vse to, kar se je zadnje čase štalo v raznih listih, knjigah in brošurah o Habsburgovcih, sploh ni res, da je samo obkrovanje. Ta knjiga torej ni na mestu. Čudimo se, da je ni vlada konfiscirala, če pomislimo kakšne nedolžne knjige in drugo se je prej pri nas zaplenjevalo. Opozorjamo samo na roman »Gospodin Franjo«. S širjenjem take knjige se v teh časih ni ne le primerno, ampak naravnost škodljivo za našo državo. Mislimo, da bi si bila Mohorjeva družba več pridobila na ugledu, ko bi si bila to knjigo obdržala, če tudi bi imela nekaj škode.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 15. julija.

Podžupan g. dr. K. Triller otvoril v odsotnosti g. župana sejo ob 5. uri popoldne, konstatira sklepčnost ter opraviči odsotnost g. župana, ki je obol el ter nekatere druge občinske svetnike, ki so se opravičili. Nato imenuje za overovatelja zapisnika občinskega svetnika gg. Beliča in Kolesarja. Nato nagnani, da je umrl občinski svetnik g. Anton Jeglič in častni občan Ljubljanski, bivši minister dr. Otokar Trnka, ki si je kot minister stekel velike zasluge za našo obrtno šolo. V znak sožalja so poslušali gg. občinski svetniki ta poročila stoje, kar se zabeleži v zapisniku. — Ameriški rojaki so poklonili po svojih zastopnikih gg. Stariju, Predoviču in Mladinu, od katerih sta zadnja dva navzoča pri seji, občinskemu svetu krasno ameriškansko zastavo, za kar jim izreka občinski svet kar najtoplejšo zahvalo. (Burno odbravanje in ploskanje). Odobrili se nato naknadno izdatek 3000 kron, ki jih je dovolil g. župan v pogostitev vojakov novincev ob priliki slovesne praznike 25. pešpolka. Istotako se odobri izdatek 2000 K za naš domači pešpolk na fronti, kateri znesek se je izročil vojaškemu župniku g. Škerjancu. Kranjski hranilnici se izreče zahvala za podarjenih 10.000 K za prehrano nižjih slojev. Cvetlični dnevi 28. in 29. junija so nesli čistega dobička 21.895 K 52 v. Amerikanski misliji, ki je uvedla otroško akcijo v Ljubljani ter preskrbela ubožnim otrokom hrano, se je izrekla zahvala. Društvo hišnih posestnikov je predložilo mestnemu magistratu več resolucij, tičočih se zlasti odprave stanovanjske bede. Na mesto umrlega občinskega svetnika g. A. Jegliča se je vpo-

calo njegovega namestnika g. Bisjaka iz Šiške, katerega občinski svet najtopleje pozdravlja. Nato odgovarja g. podžupan na razne interpellacije in vprašanja, ki so se stavila v zadnji seji na g. župana. Zapisnik zadnje seje se odobri.

Poročila upravnega odbora mestnega vodovoda, elektrarne in plinarne.

Občinski svetnik g. Planinšek poda nato poročilo o proračunu mestnega vodovoda za leto 1919/20, ki izkazuje 656.600 K dohodkov in 607.716 K izdatkov, torej 48.884 K prebitka. Poročilo se sprejme. Nato poroča o proračunu mestne elektrarne za leto 1919/20, ki izkazuje 1.310.000 K dohodkov in 1.256.251 K izdatkov, torej 53.749 K prebitka. Poročilo se sprejme. Končno poroča isti poročevalec o proračunu mestne plinarne za leto 1919/20, ki izkazuje 882.000 K dohodkov in 862.000 K izdatkov, torej 20.000 K prebitka. Tudi to poročilo se pri kvalificirani večini sprejme brez ugovora.

Poročilo upravnega odbora mestnega pogrebnega zavoda.

Občinski svetnik g. Bončar poda poročilo upravnega odbora mestnega pogrebnega zavoda o proračunu za leto 1919/20, ki izkazuje 277.000 K dohodkov in 232.720 K izdatkov, torej 44.280 K prebitka. Poročilo je bilo sprejeto.

Poročilo direktorja mestne zastavljalnice.

Občinski svetnik g. Franchetti poda poročilo direktorja mestne zastavljalnice o proračunu za leto 1919/20, ki izkazuje 38.600 K dohodkov in 37.250 K izdatkov, torej 1350 K prebitka. Sprejeto.

Poročilo upravnega odbora mestnih voženj.

Občinski svetnik g. Škulj poda poročilo upravnega odbora mestnih voženj o proračunu za leto 1919/20, ki izkazuje 310.000 K dohodkov in 308.354 K izdatkov, torej 1646 K prebitka. Sprejeto.

Poročila ravateljstva mestne klavnice.

Občinski svetnik g. Kavčič poda poročilo ravateljstva mestne klavnice o proračunu za leto 1919/20, ki izkazuje 142.320 K dohodkov in 136.306 K izdatkov, torej 6014 K prebitka. Sprejeto. Isti poročevalec poroča o dopisu klavničnega ravateljstva glede zvišanja klavniških pristojbin ter se pristojbine v smislu predloga zvišajo.

Poročila finančnega odbora.

Občinski svetnik g. Mally poda nato poročilo o proračunu mestnega ubožnega zaklada za leto 1919/20, ki izkazuje 249.433 K dohodkov in 249.433 K izdatkov. Sledi poročilo o proračunu zaklada mestne imovine za leto 1919/20, ki izkazuje 78.106 K dohodkov in 68.782 K izdatkov, torej 9324 K prebitka. Sledi poročilo o proračunu mestnega ustanovnega zaklada za leto 1919/20, ki izkazuje 48.379 K dohodkov in 43.138 K izdatkov, torej 5241 K prebitka. Proračun mestne pehotne vojašnice za leto 1919/20 izkazuje 72.822 K dohodkov in 68.041 K izdatkov, torej 4281 K prebitka. Proračun amortizacijskega zaklada loterijskega posojila za leto 1919/20 izkazuje 292.119 K dohodkov in 238.810 K izdatkov, torej 53.309 K prebitka. Končno sledi še poročilo o proračunu mestnega zaklada za leto 1919/20, ki izkazuje potrebščino v znesku 5.224.292 K ter lastnega pokritja 1.046.520 K, torej primanjkljaja v znesku 4.177.772 K. V pokritje tega primanjkljaja se ima pobirati tudi v tem proračunskem letu iste občinske doklade na vse direktne državne davke, izvemši vsebno dohodnino, kakor koncem proračunskega leta 1918/19, to je: na hišnorazredni in hišnonajemni davek 35%, na zemljiški davek in na splošno pridobitno 4. razreda davčnih obvezancev 50%, na vse ostale davščine 65%. To pokritje se proračunava na 800.000 K. Nadalje se ima pobirati fiksa na mestna doklada na vse državni užitni podvržene predmete in samostojna mestna doklada na rum, špirit, žganje in likerje v isti izmeri, kakor je bila sklenjena od občinskega sveta za proračunsko dobo 1918/19 ter odobrena z razpisom Narodne vlade SHS v Ljubljani, oddelek za notranje zadeve, z dne 21. januarja 1919. To pokritje se proračunava na 400.000 K. Nadalje se ima iskati kritje v kapitalizovanju obresti in anuitet občinskih dolgov pri Mestni hranilnici, sklenjenem v seji občinskega sveta dne 24. junija 1919, kar bi dalo nadaljnega kritja v znesku 414.895 kron, da ostane končno nepokritega primanjkljaja še 2.563.877 K. Odsek predlaga, da se v pokritje tega končnega primanjkljaja pooblašča župan, da najme začasno posojilo v znesku 2.500.000 K, dočim se bo ostanek 63.877 kron pokrtil iz tekočih dohodkov. Mestnemu magistratu se nadalje naroča, da izposluje tem sklepom ustavopravno privoljenje deželne vlade za Slovenijo, istotako pa tudi dovoljenje za nadaljno pobiranje mestnega davka na vzorne listke cestne električne železnice v isti izmeri, kakor je bilo dovoljeno s izvedenim sklepom Narodne vlade

SHS za proračunsko leto 1918/19, ker se je dohodek te davščine vpošteval kot delno pokritje primanjkljaja ubožnega zaklada. Končno predlaga odsek, da se županu dovoli virentno glede posameznih izdatkov in dohodkov, toda le o okviru vsakega naslova zase. — Vsa ta poročila in predlogi finančnega odbora so se sprejeli ob navzočnosti kvalificirane večine brez ugovora.

Poročilo personalno - pravnega odbora.

Občinski svetnik g. Pustoslavšek je podal nato poročilo personalno-pravnega odbora o prizivu Josipa Seldla proti predpisu kanalske pristojbine za njegovo hišo ob Celovski cesti ter predlaga, da se ta priziv kot neutemeljen zavrne. Sprejeto.

Poročilo stavbnega odbora.

Občinski svetnik g. Ružička poroča o prizivu Marije Komanove prviti odluku magistrata glede kanalizacije njene hiše ob Vogelni ulici ter predlaga, da se prizivu vsled okoliščin pod dani pogoji deloma ugodi. Sprejeto.

Poročila šolskega odbora.

Občinski svetnik g. Dimnik poroča o dopisu šolskega sveta glede pri-spevka mestne občine za nameravane meštanske šole in o dopisu šolskega odbora za obrtno nadaljevalno šolo glede prispevka mestne občine za te šole. Obe poročili ste bili sprejeti. — Poročilo olpševalnega odbora se stavi z dnevnega reda.

Poročila policijskega odbora.

Občinski svetnik g. Likozar poda nato poročilo policijskega odbora o novem imenovanju ulic in trgov v Ljubljani ter se po daljši debati sprejme odsek predlog. Končno poroča isti poročevalec o delovanju gasilnega in reševalnega društva v prvi polovici leta 1919 ter se poročilo odobri.

Končno je stavilo več občinskih svetnikov razna vprašanja in pritožbe, ki so se vzela na znanje, nakar je podžupan g. dr. K. Triller, ker je bil izčrpan dnevni red, zaključil javno sejo, nakar je sledila tajna seja.

Dnevne vesti.

G. župan dr. Ivan Tavčar je obol el ter se poda po naročilu zdravnika na daljši dopust na Visoko.

Kralja Petra trg se imenuje odslej, kakor je sklenil občinski svet v svoji večrajšnji seji, doseđanji Slovenski trg, trg pred Mestnim domom pa se je prekrstil v Krekov trg.

Narodna požrtvovalnost kje si? Družba sv. Cirila in Metoda se nahaja v velikih stiskah. Vzdrževati mora šole v Trstu in plačevati številne učiteljske moči, a od kod naj vzame denarna sredstva, ko so ji v zadnjem času usahnili vsi viri dohodkov. Narodno občinstvo je popolnoma pozabilo na njo, kakor da bi se bila ta družba že preživela in ne imela za nas nobenega pomena več. In vendar bo Družba sv. Cirila in Metoda v bodoče še večjega pomena za nas, kakor je bila v preteklosti. Slejkotprej bo potrebovala izdatne podpore s strani slovenske javnosti. Zato pozivljemo naše narodno občinstvo, naj ne pozabi na našo šolsko družbo in naj s podvojenimi močmi zopet prične nabirati prispevke za njo. Darila za družbo rado sprejema upravništvo našega lista, ki bo vsak dar tudi v listu izkazoval.

Proslava rojstnega dne našega kralja. Prejeli smo mnogo dopisov o proslavi rojstnega dne našega kralja in o uspehu zbirke za invalide. V Kranjski gori se je nabralo 900 K, Podkorenom 827 K in v St. Janžu na Dolenj-kom 970 K. Poročila o svečanostih in šolskih slavnostih so nam poslali tudi iz Višnje gore in Horjula.

Iz magistratne službe. Mestni občinski svet je v svoji večrajšnji tajni seji imenoval računske asistente: Janko Slapničarja, Lovra Sustarija, Janka Jarca, Viktorja Babnika, Josipa Smoleta in Alojzija Počivalnika za računske oficijale v X. činovnem razredu, magistratne pomožne uradnike: Franjo Grošljevo, Amalijo Jerebovo, Rozino Jesenkovo, Manico Komanovo, Hedo Kotluskovo, Vido Kušarjevo in Ano Pogačnikovo za stalne magistratne oficijantke.

Na mestnem deklškem liceju je imenovan dr. Stanko Škerli za pravega licejskega učitelja v IX. činovnem razredu.

Iz obrtniške stroke. Mestni občinski svet je ugodil tem-le prošnjam: Cecilije Podkrajškove za prenos gostilniške koncesije iz Zabejka št. 3 na Rimsko cesto št. 11; Franca Jamnika za podelitev gostilniške koncesije, ki bi jo izvrševal po svojem očetu na Karlovski cesti št. 4; Neže Kukmanove za prenos gostilniške koncesije iz Hradeckega vasi št. 48 na Turjaški trg št. 1; Karla Kavčiča za podelitev gostilniške koncesije na Dunajski cesti št. 52, ki mu jo odstopi pivovarna Union; Emilja Kržišnika za prenos gostilniške koncesije iz hiše št. 42 v Rožni dolini na Dunajsko cesto št. 5 in Marije Zgončeve za podelitev gostilniške koncesije, ki jo odsto-

pi Veržič. — Odklonil pa je prošnjo Pavle Filipove za podelitev gostilniške koncesije.

Šrbi nas napenajo. — Francozi pri-dejo. Po Ljubljani trosijo zadnji čas nekateri ljudje naravnost nesmiselne vesti. Najnovejša taka gostilniška in ob enem tudi izdajalska raca je, da zapuste 26. t. m. arbski vojaki naše mesto in da se nadomeste s francoskim vojaštvom. Ljudem, ki z namenom, napraviti zmedo med ljudstvom trosijo take bedastoče, bi bilo treba stopiti na jezik.

Pozor na italijanski denar. Glasom zanesljivih poročil iz Trsta kroži jo tam velike množine ponarejenih italijanskih bankovcev, posebno takih po 25 in 50 lir. — Po nekaterih informacijah so tam posamezniki nabrali večje zneske takih ponarejenih bankovcev po 25, 50 in 100 lir, da jih prineso v Jugoslavijo in tukaj razpečajo za dobre krono. Naj bodo torej vsi oni, ki rabijo italijanski denar, zelo previdni!

Predsedstvo ZJZ. pozivlja še enkrat vse tovariše uradnike, ki so bili pred nacionalizacijo člani prejšnjega »österr. Eisenbahn-Beamten verein«, da nemudoma na dopisnici javijo, od kod in do kod so bili člani tega društva. Gre namreč za listo omenjenega društva v Rogaški Slatini. Naslov: Predsedstvo ZJZ, Narodni dom, Ljubljana.

Ali še zdaj ne vedo, da imamo svojo jugoslovansko državo? Tako vsaj se vpraša človek, če čita še dandanes nemške poštnice pečate, kakor: Hohen-mauthen, Fresen, Pönsnitzhofen, Rad-kersburg, Globasnitz, Bad Radein, Lutzenberg, Pettau, Pragerhof, Windisch-Feistritz, Rohitsch, Römerbad, Egydi Tunnel, Prävali, Bleiburg, Sal-denhofen, Mahrenberg, Obertrixen. Na dan s slovenskimi poštnimi pečati, zad-nji čas je že!

Pisemski promet s inozemstvom. Kakor smo že poročali, je pisemski promet s inozemstvom zopet odprt izvemši Nemško, Bolgarsko, Turško, Madžarsko, Rusko ter Italijansko. V rešene dežele pisma pisati nima nobene-ga pomena, ker jih poštni uradi ne smejo odpošiljati. Toliko občinstvu v obvestilo in ravnanje.

Zglasitev častnikov. Spodaj črna-đeni častniki naj se blagovolijo čimprej zglasiti pri Komandi radi njih prošnji za sprejem v skupno armado kraljevstva SHS in sicer: poročnik v rez Anton J. Torčič, poročnik v rez Jožef J. Drašler, poročnik v rez Do-bromilj Uran, nadporočnik v rez Ivan A. Verbič, črnovoj. vet. praporščak Miloš I. Vahtar. Komanda mesta Ljubljana.

Pod sekvester je dala vlada premo-ženje odpuščenega finančnega uradnika Götza. Za sekvestra je imenovan fi-nančni računski svetnik g. Janko Košir.

Iz nemškega vjetništva, kamor je težko ranjen zašel dne 29. aprila 1919 pri prvem pohodu na Celovec, se je vrnil poročnik J. Štirn. Bil je en mesec v bolnici v Celovcu in en mesec v Lin-cu ter je pobegnil na Češko s prijate-ljem, poročnikom Lipcem Lovrom tudi od SHS Ljubljanskega pešpolka.

Stavka krojaških pomočnikov je končana. Gospodi mojstri so s posredo-vanjem, gospoda obrtnega nadzornika, kot zastopnika vlade prišli z njihovimi zahtevami do popolnega sporazumlje-nja! Cenjeni naročniki naj izvolijo uvaževati vsled tega povišanje cen!

Popravek. V prevodih Pelikovihih pesnitev v podlistku sobotne številke so nekateri tiskovni pogreški. Pred-zadnja vrstica pesmi »Neznanim grobo-vom« se mora glasiiti: »ko kri izmeri se, prestejejo se ranet, prva dva vrza sedme kitice pesmi »Epizoda« se pa pravilno glasiita: »Kot angelček in je imela spete nad čelom z rdečo pentljico lase«.

Požrtvovalnost fantov 11. čete Ma-rihorskega pešpolka. Kako so se pro-budili fantje 11 čete Mariborskega peš-polka, odkar služijo v Jugoslaviji, kaže dejstvo, da so nabrali v času od 1. aprila do 1. julija letošnjega leta sle-deče zneske: za padle junake 11 čete v Radenci pri Radgoni 300 K; za deklš-ko zavetišče v Mariboru 216 K; za spomenik za junaka Malgaja in padlih junakov Mar. pešp. 700 K; za narodno obrano 300 K; za invalide Mar. pešp. 400 K, skupaj 1916 K. Poroč. Koprivo Ivan iz Rajhenburga je sam daroval k tej svoti za narodno obrano 190 K. Sve-to se so nabrale ob različnih prilikah: tako n. pr. pri manifestaciji v Radenci po nagovoru četnega komandirja nad-poročnika Stanka Jurka pri Ciril-Me-todovem kresu po nagovoru našega ko-mandirja vzbujal občno občudovanje cele Ljubuske doline, na Petrovo, ka-teri dan se je posebno svečano prosla-vil itd. V pomenjanje vsem onim, ki doseđaj niso smali vporabljati svojega denarja v narodne namene.

Razrešitev šentitvenih kavcij čast-nikov itd. Likvidujoče vojno minist-rstvo na Dunaju nameraja radi razre-šenj šentitvenih kavcij pod št. Abt. 4/H. K. Nro. 4034 od 13. maja 1919 sledeče: Prošnje za razrešitev omenjenih kav-cij pripadnikov pojdinih na novo na-stalih držav razun Mamžarake, katera je izdala eličen razglas, naj se naslo-

ljajo: 1. Od pripadnikov bivše a.-o. ce-lokupne vojske na: »Liquidierendes Kriegsministerium Wien«. 2. Od pri-padnikov bivše a.-o. vojne mornarice na: »Liquidierendes Marine-Sektion« Wien. 3. Od pripadnikov bivšega do-mobranstva na: »Liquidierendes Mini-sterium für Landesverteidigung Wien«. Prošnje za razrešitev kavcij morajo vsebovati: 1. Podpis obeh zakonskih kot znak medsebojnega dovoljenja. 2. Označenje sedanjega državljanstva in dotično pripadništvo k vojski. Proš-nje morajo biti kolekovane po predpisu ene države, kateri prisolec pripada. Priložiti jim je nadalje »posvetsline li-stine« (Widmungsurkunde), katere so svoječasno potrdili »K. M. Marinsekt-ion«, oziroma »Kriegsministerium« ali »Ministerium für Landesverteidi-gung«. V slučaju smrti jednega obeh zakonskih je priložiti prošnji še smrtni list, v slučaju pa, da bi bil eden od obeh zakonskih odsoten (n. pr. vjetniš-tvo itd.) še dovoljenje in odobrenje sodno postavljenega kuratorja. Evi-denčni urad za mornarico v Ljubljani.

Zahvala. Komisiji za preskrbo vra-čajočih se vojakov v Ljubljani so došli sledeči darovi: I. Brence, Preska K 10; Ljudska hranilnica in posojilnica, Cel-je K 100; Ljubljanska kreditna banka, tu K 500; Bolniška blagajna v Ljubljani K 500; Solsko vodstvo, St. Janž Dravsko polje K 27; Posojilnica St. Janž, Dravsko polje K 50.

Na kmetijski šoli pri Velikovem je namestiti ravnatelja s prejemki, ki se urede po dogovoru in po sposobnosti, dalje s prostim stanovanjem in s pravico do napredovanja. Pravilno kolko-vane prošnje, opremljene z dokazili o dovršenih splošnih in kmetijskih študijah, o dosežanem službovanju, o učni usposobljenosti, starosti, držav-ljanstvu in o jezikovnem znanju, raj se vložijo do dne 31. julija 1919 pri po-verjenstvu za kmetijstvo deželne vla-de za Slovenijo.

Ljudska slavnost na Klopinskem jezeru. V nedeljo 20. t. m. se vrši na Klopinskem jezuru pri Sinčevski v prid koroškimi invalidom velika ljudska slavnost, pri kateri sodeluje vojaška godba in razni pevski zbori. Na spore-du so: godba, petje, areolov, šaljiva pošta, veslanje za dobitke, plezanje na mlaž in ples. Vstopnina 1 krono za osebo, preplačila se z ozirom na dobrodel-ni namen hvaležno sprejemajo. Začetek ob 14. uri. V slučaju neugodnega vre-mena se vrši slavnost prihodnje ne-deljo.

Hofgastein. Iz tega kopališča se poroča, da je obisk slabši, kakor kdaj med vojno, da ni tja dospela niti 1/2 običajnih gostov in da je nad 700 sob praznih. Glavni vzrok za to so težkoče za potovanje in je uprava zdravilišča storila še potrebne korake, da se ta za-preka odstrani.

Koncert se vrši dne 16. julija v Pilzenski restavraciji, poprej Friedl, zraven nunske cerkve. Svira ciganski orkester. Vstopnina prosta.

Gospodarstvo.

Odsek za prehrano dobi v krat-kem večjo množino bencina, plinovega olja, strojnega olja in cilindrovega olja iz Poljske. Pri razdelitvi te množine se bodo vpoštevali v prvi vrsti polje-delski obrati, potem rudniki in premo-gokopi, železnice ter slednjiti ostali obrati. Lastniki navedenih obratov se pozivljajo, da vložijo svoje prošnje za odkazitev imenovanih predmetov naj-pozneje do 25. julija 1919 pri odseku za prehrano v Ljubljani. V prošnji naj se navede zaželjena množina in vrsta mi-neralnega olja, dalje način obratovanja, število in vrsta strojev ter število kon-jskih sil posameznih strojev.

Razdelitev velikih posestev. V mi-nistrstvu za agrarno reformo se pri-pravlja načrt o ustanovitvi posebne ko-misije za organizacijo razdelitve veli-kih posestev v časni zakup. Po no-vem načrtu bi tekoče leto dobili kmet-je dvakrat več zemlje v obdelovanje kot preteklo leto.

Ameriška moka. Te dni je došla v Dubrovnik ladja z 250 vagoni ame-riške moke. Moka se razdeli tako, da dobi Dalmacija 150 vagonov, Črna go-ra pa 100 vagonov. To je poslednja ko-ličina moke iz Amerike, s katero je iz-črpan kredit 15 milijonov dolarjev, ki ga nam je dovolila vlada ameriških Zedinjenih držav.

Nov brzovlak Beograd - Pariz. Za dva ali tri dni prične voziti med Beo-gradam in Parizom nov brzovlak, ki bo imel vse tri razrede in bo vozil pre-ko Trsta, Milana in Turina. Do sedaj se je moglo potovati v Pariz samo v prvem razredu, vsled česar bo novi vlak na razpolago tudi ubožnejšim slo-jem. Vlak oddide vsak dan iz Beograda ob 21. uri.

Zemumski most. Kakor javljajo službeno, so došli v Zemum poslednji železni deli, potrebni za zgradbo želez-niškega mostu na Savi med Beogra-dom in Zemumom. Vse je pripravljeno, da se te konstrukcije montirajo v dese-tih ali petnajstih dneh.

Najnovejša poročila.

(Naša izvirna poročila.)

EVAKUACIJA TEMEŠVARA.

Pariz, 14. julija. Z romunskega vira poročajo, da so jugoslovanske čete pričele evakuirati Temešvar, ki ga je Odbor četvorice prisodil Romuniji. Jugoslovanska uprava transportira v Beograd vse v mestu se nahajajoče stroje, razno orodje, pohištvo, da, celo klopi iz šol, utemeljujoč svoje postopanje s tem, da so Madžari iz Beograda odnesli vse, kar ni bilo pribito. Dne 1. julija so jugoslovanske oblasti dale iz Temešvara odpeljati 50 lokomotiv in 1500 vagonov in izjavljajo, da bodo v Temešvaru in okolici zaplenile vso žetev in vso živino.

TURSKA GROZODEJSTVA.

Pariz, 14. julija. »Matin« poroča iz Aidina, da so Turki v dolini severno od Aidina masakrirali 2000 Grkov. Med ubitimi je pretežno večina žensk in otrok. Turki so zajeli 40 grških odličnikov ter jih prisilili, da so podpisali brzojavko na predsednika mirovne komisije Clemenceaua, v kateri izjavljajo, da so popolnoma zadovoljni s turškim gospodstvom. Čim so to depešo podpisali, so jih Turki na mestu postrelili. Med Grki in Turki je došlo do hujših borb ob reki Meander.

NEMCI PROSIJO ZA VILJEMA II.

London, 14. julija. »Times« poroča iz Haaga: »Holandski parlament je dobil tri brzojavne peticije iz Nemčije naj bi ne dovolil izročitve bivšega cesarja Viljema. Prvo petico je poslala liga starih topičarjev, drugo liga nemških oficirjev in tretjo zveza za očuvanje življenja in svobode Viljema II.

ZLAT LAVORJEV VENEC FOCHU.

Pariz, 14. julija. Meščani v Versailles so poklonili maršalu Fochu zlat lavorjev venec. Svečanostni izročitvi je prisostvoval tudi predsednik francoske republike Poincaré.

BOLJŠEVIKI PORAZENI V GALICIJI IN NA BEREZINI.

Pariz, 14. julija. Iz Odese poročajo uradno: Boljševiška rdeča armada je bila potolčena na celi fronti ob

Berezini. Čete generala Djenkina so zavzele Caricin, Bobrov, Bogoduhov, Konstantinovgrad, Aleksandrov, Jekaterinoslav in Nellitopol. Boljševiška armada se umiče na vsi črti. Ves krimski polotok je očistič boljševikov. Tudi v Galiciji so bili boljševiki poraženi. Poljska armada je prekorčila reko Styr in se bliža reki Seret. Sodi se, da bo se v kratkem lahko združila z romunsko armado, ki takisto zasleduje boljševike.

ZAUPNICA NITTIJEVEMU KABINETU.

Rim, 15. julija. Zbornica je sprejela po predlogu poslanca Credara zaupnico Nittijevemu kabinetu z 368 glasovi, proti je bilo 111 glasov.

(Naša poročila iz Beograda in Zagreba.)

UNIVERZA V LJUBLJANI.

Beograd, 15. julija. Danes popoldne bo seja Narodnega Predstavništva. Na dnevnem redu je: 1.) Drugo čitanje zakonskega predloga o univerzi v Ljubljani in 2.) zakonski predlog o poroti.

PREDPIS GLEDE VOJAŠKE UNIFORME.

Beograd, 16. julija. Vojno ministrstvo je izdalo naistotno naredbo o noši predpisane uniforme.

SPREJEM ČASTNIKOV V SKUPNO VOJSKO.

Beograd, 16. julija. Komisija, ki je zbiralala podatke o jugoslovanskih častnikih, kateri žele stopiti v našo vojsko, je izvršila svoje delo in predala ministrstvu svoje predloge. Prijavljenih je še okoli 500 častnikov za našo vojsko; njihov se sprejem se naznanja v nekoliko dneh. To je poslednja partija jugoslovanskih častnikov, ki se sprejmejo.

DVOTIRNA PROGA BEOGRAD-SKOPLJE.

Beograd, 16. julija. Železniško ministrstvo izdeluje načrt in proračun za dvotirno progo Beograd - Niš - Skopje. Ta predlog se predloži ministrskemu svetu v odobrenje.

KREDIT ZA OBNOVO V JUŽNI SRBIJI.

Beograd, 16. julija. Minister za obnovo zahteva kredit 30 milijonov

dinarjev za popravo zgradb v južni Srbiji.

PREMOG ZA HRVAŠKE ŽELEZNICE.

Beograd, 16. julija. Hrvatski vladi se daje na razpolago velika količina premoga, da z njim preskrbi vse železniške proge na Hrvaškem.

SOL.

Beograd, 16. julija. Finančni minister je privolil v brezplačen uvoz soli za Slovenijo.

PREISKAVE NA REKI.

Reka, 16. julija. Antantna komisija za preiskavo reških dogodkov je došla na Reko. Urađuje v »Casino Patriotico«. Komisija preiskuje v prvi vrsti dogodke, ki so v zvezi s spopadom med Italijani, Francozi in Angličani. Kolikor se zna, je vseh mrtvih 18. Trupla so bila so bila včeraj ekshumirana, da se ustanovijo rane, ker imajo nekatere po pet in več ubodljajev s bodali (pilami) in noži. Italijani so dali Francoze takoj zgodaj v jutro zakopati in so zabranili vsako manifestacijo pri sprevodu. Očividci, ki so gledali iz hiš okoli Porto Barosa pokolj Anamitov, pravijo, da je bil to strašen prizor. Nekateri gledalci so padli v nezavest. Anamiti so kleče in sklenjenih rok prosili, da se jim pušči življenje, pa nič pomagalo. Italijani so klali črnce kot jagnjeta v divjem besu. To je tem žalostnejše uplivalo na vse ljudi, ker so bili Francozi in Anamiti vzorenega ponašanja ni došlo od njih strani do nikakega napada. Vest, ki se širilo, da je došel kapitan Venturini 8. t. m. na Reko, so popolnoma lažnive. S pričami je dokazano, da je Venturini s tremi streli iz revolverja, izpaljenimi v pleča, ubil nekega francoskega vojaka. Italijanske oblasti so dale sedaj Venturini v blaznico, da po zmožnosti zmanjšajo njegovo krivdo. Na Reki vlada sedaj strogo nadzorovanje. Red nadzira italijanska, francoska in angleška vojska in sedaj prvič tudi Amerikanci. Amerikanske natulije so opremljene s gumijevimi palicami. Italijani širijo razne vesti, da zakrijejo svojo krivdo in se ne sramujejo trditi, da so Francozi sami pobili Anamite. Veliko ogor-

čenje je izzvala naredba generala Graziolija o popisu meščanstva. Grazioli, ki je faktično povzročitelj vsega, stremi za tem, da odstrani čim več Slovanov z Reke. Najboljša činjenica njegove perfidnosti je, da zopet vlačijo na Reko Madžare. Reka je danes preplavljena z revolucionarnimi prosti, ki se širijo v Avnerji in Laganu. Smatra se, da je postal položaj Graziolija nemogoč in istotako francoskega admirala Savya, ki je bil enostavno igrarja v Graziolijevih rokah.

DROBIŽ ZA ZAGREB.

Zagreb, 16. julija. Včerašnji službeni list prinaša naredbo finančnega ministra, s katero se dovoljuje Zagrebu, da izda v svoji lastni režiji drobiž v znesku 200.000 kron.

ČEHOSLOVAŠKI POSLANIK V ZAGREBU.

Zagreb, 16. julija. Danes jutraj je prispel semkaj čehoslovaški poslanik v kraljestvu SHS Kalina. Tukajšnji Čeho - Slovaki so mu priredili svečan sprejem.

BEOGRAJSKI MATURANTI V ZAGREBU.

Zagreb, 16. julija. Danes jutraj so prispeli v Zagreb maturanti in maturantice beograjskih gimnazij. Od strani dijaštva in občinstva jim je bil pripravljen prisrčen sprejem.

Vesti LDU.

VSEUČILIŠČE V BEOGRADU.

LDU Beograd, 15. julija. »Pobratimstvo«, dijaška zveza na beograjskem vseučilišču, je sprejelo resolucijo proti osnovanju teološke fakultete na beograjskem vseučilišču. V resoluciji poudarja, da se bo borilo proti teološki fakulteti z vsemi legalnimi sredstvi.

Kultura.

Glasbena Matica. V četrtek, dne 17. julija ob 20 uri (8. zvečer) skušnja pevskega zbora za važen nastop. Vsi brez izjeme! Odbor.

»Glasbena Matica« v Ljubljani ima sejo glavnega odbora v petek, dne 18. julija 1919 ob 8. zvečer v društveni pisarni.

Društvene vesti in prireditve.

Pevsko društvo »Ljublj. Zvon« priredi v nedeljo, dne 20. julija popoldanski izlet v Kamnik. Tam obišče grob pesnika Antona Medveda in zapoje dve žalostinki. Nato se vrši v sokolski telovadnici koncert. Na sporedu so samospeli s spremljevanjem klavirja, moški in mešani zbori. Zastopane so narodne pesmi in novejši zbori. Opozarjamo glasbojubivo kamniško občinstvo in okolice, da se prireditve udeležijo v mnogobrojnem številu.

Veliko veselico priredi ZJZ v nedeljo, dne 20. julija 1919 ob 15. uri v Zalogu, na prostem, poleg premikalnega kolodvora. Godba, petje, ples, šalitva pošta itd. Odhod iz Ljubljane glavni kolodvor s posebnim vlakom ob 15. uri. Vstopnina 2 kroni. K obilni udeležbi vabi veselični odbor godbe in pevskega zbora ZJZ.

Sentjakovski semenj priredi Gospodarsko napredno društvo za sentjakovski okraj ter odnoda krajevna skupina JDS v nedeljo 27. julija ob 3. popoldne na romantičnem vrtu Mohorčevem Za gradom šte. 3 ob priliki cerkvenega prošenja v sentjakovski farji. Prireditelji in prirediteljice hočejo nuditi obiskovalcem semnja izredno zabavo in zanimivosti, na kar že danes opozarjamo občinstvo.

Aprovizacija.

Ždrob za otroke do 3. leta dobe stranke na zelene izkaznice za otroke, in sicer št. 1—400 dne 18. julija; št. 401—800 dne 19. julija; št. 801—1200 dne 21. julija; št. 1201—1600 dne 22. julija; št. 1601—2000 dne 23. julija; št. 2001—2400 dne 24. julija; št. 2401 do konca dne 25. julija v vojni prodajalni v Gosposki ulici. Za vsakega otroka se dobi 1 kg zdroba, ki stane 4 K.

Zgubilo se je spričevalo, glaseče se na Spunt Ignac. Naiditelj se prosi naj ga odda v upravnistvo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Učenec se takoj sprejme v trgovino z železnino Franc Gštin, Metlika. 6938

Trati se za odmah poštena

djevojka

za vse kučne poslove uz kuharico. Dobra plača i opskrba. Obitelj dr. Sorčić liječnik, Grubišnopolje kraj Belovara Hrvatska. 6921

Trgovski sotrudnik

mešane stroke, zmožen slov. in nem. ezika išče službe. Naslov pove upr. Slovenskega Naroda. 6985

Rudniški delovodja, Slovenec.

želi primerne službe, najraje na Hrvaškem. Je 40 let star, z rudarsko šolsko izobrazbo. Zaposlen je bil kot paznik, nadpaznik in delovodja pri rudnikih in premogokopih na Hrvaškem in Zgor. Štajerskem. Izborna prakso ima pri elektriki, transmisijah in drobilnih strojih. Pogoji in navedba plače naj se naznanijo na naslov: I. Laznik, Hrastnik št. 102. 6926

Zehniške obratne potrebščine vseh vrst,

gonilna jermena, orodje, kolute za brušenje žag, pile, gumijevotehniške potrebščine, asbestno blago, armature itd. dobavljajo točno in najceneje

Tech. Abt. Alfred Nichtenhauser, Dunaj (Wien) IX. Nahngasse 33. Telefon VIII/3608. Brzojavlj Enea Wien.

Franc Pistotnik

Pavla Pistotnik roj. Bergantova

poročena.

SPITALIČ, dne 16. julija 1919.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja med boleznijo ter iskrenega sožalja povooom smrti iskreno ljubljene-ga soproga, ozir. očeta, starega očeta in tasta, gospoda

Ivana Janescha

posestnika in zasebnika

izreka tem potom za spremstvo na njegovi zadnji ter darovateljcem vncev, vsem najiskrenejšo zahvalo.

Rodbina Janesch.

Meblovana soba

s hrano in postrežbo se išče za mirnega gospoda. Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 698

Vajenec

za puškarsko obrt se sprejme. F. K. Halser, puškar, Šelenburgova ulica št. 6. 6952

Učenec drž. obrtne šole išče za prihodnje šolsko leto

stanovanje

ter hrano. Preskrbi lahko vsa živila. Ponudbe s kratkim opisom ter ceno pod »Mir 1/6969« na upr. Slov. Nar. 6969

Išče se bratovsko skladištal

zdravnik

za Hrastnik. Nastop 1. avgusta 1919. Plača po dogovoru. Cenjene ponudbe na bratovsko skladišče v Trbovljah. 6899

tanetnik in dekorater

M. Zor

Bleiweisova cesta poleg dež. vlade

se priporoča v napravo žimnic, vzmetnih žimnic, divanov, otoman, dekoracij, zastorov in tapetiranja sob, katera dela izvršuje priznano solidno in po nizkih cenah. 6835

Prosi blagohotnih naročil.

Vinski kis

Paradižnikov sok

Ženofova grenčica

Puding za slaščice

Marmelado, na dehele

Reznji »ADRIA« in čokolada

Razni likerji se do-be v trgovini gdč.

M. Dörfel

Ljubljana, Mestni trg 12.

Na drobno!

Na debelo!

Pri večji množini popust.

Kupujem

lipovo cvetie

po najvišjih cenah

zbirajte ga!

G. trgovci naj javijo skrajno prodajno ceno, sicer ponudba brez pomena! Vinko Vabič, žalec pri Celju. 6420

Slike kralja Petra

v velikosti 47x65 cm priporoča

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Cena v tridem ovoju po pošti £ 18.

Smarijske toplice - Mirni gaj!

Slavnemu občinstvu se vliudno naznana, da so Smarijske toplice - Mirni gaj popolnoma na novo preurejene ter se najtoleje priporočajo vsem, ki se hočejo iznebiti putike ali pa revmatizma. Vsak, kdor želi čez poletje uživati sveži zrak na mirnem kraju, dobi okrepčilo in, če je bolehen, tudi zdravje. Do Smarijskih topli - Mirni gaj je od Novega mesta po okrajni cesti čez Sent Peter z vozom komaj 3/4 ure. Pošti sta Smarijska ali pa Bela Cerkev na Dolenjskem. 6183

Materno kolo N S U

v popolnoma dobrem stanju, 3 Hp, z dvema prestavama, prostim tekom, 1 rezervnim plščem, 1 zračno cevjo in 1 gonilnim jermenom se ceno eroda Tratak, II. avtokolona v Ljubljani Dunajska cesta štov. 50. 6942

Prodaje se:

1. Tiskara sa strojevima i materijalom te strojevi za litografiju i knjigovezni-ku. 2. Tvorica tambura sa materijalom i strojevima. 3. Kuća sa 2 lokala na najboljem mjestu blizu kolodvora, za trgovinu ili drugi posao pobilže kot Sijepušni u Sisku.

Postelje

po K 60—, spodnje in vrhnje modroce kakor tudi vsakovrstno drugo hišno opravo priporočata Brata Sever, zaloga pohištva in tapetniška delavnica, Ljubljana, Marije Terezije cesta, Koltoz. 6724

Traverze

28 cm 9 m dolge, 10 komadov prodaja F. Rudl, posestnik v Podlehniku pri Ptaju. 6944

Svarilo.

Podpisani Josip Maček, gostilničar in posestnik, Krofarska ulica št. 8 v Ljubljani,

SVARIM

vsakega obrtnika brez razlike, ki bi imel v moji hiši kaj delati brez moje vednosti ter prepovedujem vsakomur ki bi se brez moje vednosti posluževal prepovedanega ter bom napram njemu postopal sodnijsko.

Kdor raznaša o moji osebi neresnične govorice, bodem tudi v tem slučaju napram vsakomur istotako nastopil sodnijsko. Ti razloži so znani onemu, kojega se vsebina tega tiče.

Josip Maček.

V Ljubljani, dne 15. julija 1919.

Vsako množino prebranega

fizola

kupim takoj, Ponudbe s ceno pod šifro: »Fizol 303« na upravništvo Slovenskega Naroda. 6984

Boljša devojka

katera je že bila pri otrocih se išče k trem otrokom. Istotam se sprejme tudi samostalna pridna kuharica katera se razume na vse hišne poslove. Ponudbe na M. Kraker trg. Sisaak Hrvatsko. 6966

Perzijska preproga

4x5 m se prodaja ali pa zamenja z manjšimi, Istotam se kupi železna peč. Ponudbe pod »Preproga« na upravništvo »Slov. Naroda«. 6960

Glapec

se sprejme, neoznejen lahko s hrano in stanovanjem, oženjem pa s stanovanjem. Polzve se Jeranova ulica 11. 6986

Deček,

star 16 let, zelo inteligentan, se učil 1 1/2 leta špecerije, bi rad mesto zamenjal; gre tudi na deželo, nadomestuje ponolnoma pomočnika, Ponudbe pod »Deček 6957« na upravništvo »Slov. Naroda«. 6957

Vzgojiteljica

k 7 letni deklici na deželo se išče. Želi se znanje francosine in klavirja. Ponudbe s fotografijo na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 6958

Ženidba!!!!

Udovac 45 godina star, činovnik grada Zagreba, sa jednim djetetom od 10 godina traži dobru drugaricu života u svrhu ženidbe. Traži se iskrenost i privjereni mirrog za sigurniju budućnost. Moli se fotografija i točni podatci a sve ostalo pismeno ili usmeno. Tajnost zajamčena sobje strane. Pisma se šalju na poste restante: Zagreb, P. P. 6956

Dobru kuharicu

koja hoće i sve kućne poslove posve sama obavljati i cijelo malo kućanstvo sama u redu voditi, traži se za 1. kolovoza (avgusta). Dobra plača i postupak, dobro za jesti. Ponude samo sa fotografijom prima Petar Pavleković, blagajna gradske mesnice, Zagreb. 6955

Stenice

uniči z zalego vred v najkrajšem času

„Stenicol“

ki ga po povzetju razpošilja po celi Jugoslaviji Drogerija „Santalas“ v Celju. Cene steklenici K 3— in K 6—. Manj kot 6 steklenice se ne razpošilja. Zavojnina se računa najceneje. 6937

Mlad fotografski pomočnik

zmožen neg. in pos. retuše ter siguren v posnetkih, se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo plače je vpsolati na fotografa Hugon Häbscher, Ljubljana, Gosposka ulica 16. 6967

poslovodja

na kakih večjih podjetjih. Vešč je slov., hrvaškega in nemškega jezika. Pismene ponudbe na upravništvo Sl. Naroda pod »Poslovodja/6978«.

Močna vprega

dobro ohranjena, za par konj, se po ceni prodaja. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 6970

Zidarskega polirja

sprejme stavbeno podjetje Iv. Strazar, Kranj. Reflektira se ie na vsestransko izvežbano moč. Absolventi obrtne šole s prakso imajo prednost. Prepisi spričeval in osebna predstava na zgorajšnji naslov. 6979

znamke ::

inozemске različne serije, se prodajo po ugodni ceni. Vprašanja pod »Znamke« na upravništvo »Slov. Naroda« 6953

Iščem premeščenja kot

natakarica

v restauracijo ali gostilno na račun z lažljivostjo kaveje tu ali tudi zunaj Ljubljane. Ponupba pod »Natakarica« na upr. Slovenskega Naroda. 6976

Imam napredaj

300 kg finega medu

v satovju. Cena po dogovoru. Vprašanja na M. Bajuk Bozakov 30, p. Metlika. 6959

Trgovska agentura

prevzame razna zastopstva za Sp. Štajersko n. pr. špecerijske kemične in papirne predmete, žganje, stroje i. t. d. Ponudbe pod »Agentura« poštno ležeče Maribor.

Kompletna spalna soba
se ceno prodaja.
Poizve se pri upravnštvu Slovenskega Naroda.
6961

Knjige
slovenske, leposlovne, kupim. Ponudbe na upravnštvu Slovenskega Naroda pod „Trst/6977“. 6977
Sprejme se 6882

dober kvartet:
Igralec na pianino, 2 gosli in čelo za kavarno
v hotelu Tratnik, Ljubljana.

Izvrstna hrvaška vina
na debelo po 6-7 K prodaja 6883
podružnica I. jugoslovanske vinarne Viktor Kunštek i drugi
k. d. Ljubljana, hotel Tratnik.

Fine francosko pnevmatiko
plašče in cevi priporoča
IGN. VOK
specialna trgovina šivalnih strojev in koles. Ljubljana, Sodna ulica št. 7. 6276

2 konja
Eden je dober tekač, elegantne rasti; star je 8 let, visok 155 cm. Drugi je galicijski plemenjak, čist „Hucul“; star je 5 let, visok 138 cm. Oba sta brez napake, pohlevna, izborna uvožena ter sposobna za vsako vožnjo in za ježo. Natančnejša pojasnila pri vodstvu podkovske šole in bolnice za živino na Poljanski vasi (nasproti domobranske vojašnice). 6917

Pozor, trgovci in brivci!
PRISPELA
velika količina parfumerije, Odo-lja, Kalodonta, Pebece, Peherove krème za brivje, Pixavon, Brillantina itd. ter se dobiva po najnižjih dnevnih cenah na veliko in na malo edino pri tvrdki
P. BOCKOVAC, Zagreb, Ilica 47. Telefon int. 16-08

„ADRIJA“
Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.
Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slamnike „STRO-BIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROZNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Fina inozemska kolesna

pnevmatika
(kompletne garniture)
J. GOREC
trgovina s kolesi
Ljubljana, Marije Terezije 14 c.

Proda se poceni blago za obleke.
Zalokarjeva ulica št. 14, pritišlje deano. 6961

Kupim dobro ohranjen otroški vozček
Ponudbe pod „Vozček“ na upravnštvu Slovenskega Naroda“. 6962

Išče so majhno stanovanje
za eno žensko. Naslov pove uprava „Slov. Naroda“ 6974

Kupi se
Wertheimerica in zastori Karamanie. Naslov pove upravnštvu „Slov. Naroda“ 6829

Proda se Na prodaj je
fina obleka iz pravega bok-susnja in lahke enovprežne sami. Poizve se natančno pri Sušteršiš Slavku, oskrbniku v Radovljici, Gorenjsko. 6898

Modna trgovina
Pero Šterk Ljubljana

ostane radi pomanjkanja blaga ter neznosnih nabavnih cen v tej stroki
2000 do 2500 K nagrade
onemu, ki mi preskrbi ali odstopi stanovanje 2-5 sob, če mogoče v parterju ali I. nadst., za čimprej. Ponudbe pod „Britanija/6963“ na upravnštvu Slovenskega Naroda.

Ant. Mitereger
Stavbeni in pohištveni pleskar in ličar.
Spodnja Siška, Knezova ulica št. 121
Vsa dela izvršujem le s pravim, predvojnim blagom. Cene zmerne.

Svedske kapljice
svetovano pokažano ljeko-vito sredstvo protiv probavnih organa i svim bolestinama želudca. Usled njihovih delatnosti i ugodnog nagorog teka jesu već više od stotine godina najljubljene dječije domaće sredstvo. Podražuje tek, jačaju želudac, pospešuju probavu, oblažuje grčeve, razređuju sokove i uređuje stolicu. Odstranjuju mučninu, podražaj na povraćanje, žgaravicu i ostale želudčne tegobe. Prave su samo se „Salvator“ markom.
S. MITTELBACH, „Salvator“ lekarna i drogerija Zagreb, Jelačićev trg 2.

MODNI SALON
STUCHLY - MASCHKE
LJUBLJANA — ZIDOVSKA UL. 3 — DVORSKI TRG I.
priporoča največjo izbiro
finih slamnika, svilenih klobukov in čepic za dame in dekle.
Popravila se sprejemajo in točno izvrše.

Odda se v podnajem
večji lokal s skladiščem

v prvem nadstropju v eni najbolj prometnih ulic v Beogradu s 1. avgustom. Najemnina za ves lokal znaša mesečno 2500 dinarjev. Iščejo se 3 podnajemniki, izključeni so manufaktursti. Vprašati do 20. julija 1919 na upravnštvu Slovenskega Naroda pod „Avgust/6965“.

Opravična številka E 4/19/3 6972

Dražbeni oklic.
Vsled sklepa z dne 10. januarja 1919 opravična številka E 4/19/1 se prodajo dne 22. julija 1919 in prihodnje dni dopoldne ob 8. uri v Gradu Ponoviče pri Litiji na javni dražbi: razna živanja, psi, konjska oprava, kočije, osebni avto (kolesa brez kavčuka) tovorni avto (brez stroja in koles), stvari v kapeli: razni stoli, harmonij, slike, preproge, zavese itd., sobna oprava: mize stoli, klopi, omare, svetiljke, postelje, nočne omarice, preproge, prti, divani ure, 2 gramofona, ogledala, knjige, piano, umivalne mize, razni kovčgi in košare, igralne mize, španski zasloni, železne peči, stenske slike itd., kuhinjska oprava: jedilno orodje, razna zlatnina in srebrnina, belo perilo, ženske obleke, šivalni stroj in drugo. Reči se smejo ogledati dne 22. julija 1919 v času med 7. in 8. uro dopoldne v gradu Ponoviče.
Kr. okrajna sodnija v Litiji odd. II,
dne 13. junija 1919.

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETTI, parna žaga za drž. kodvorom, Ljubljana. 2048

Pisalni stroj,
dobro ohranjen, se kupi. F. Iglič, trgovec, Ljubljana. 6880

Učenec
z dobrim spričevalom ter poštenih spričev se sprejme v trgovino z mešanim blagom Matas & Vehovar, Bizeljsko Brežice. 6900

Iščem
dve devojke, i to eno kuharico in eno sobarico. Plača po dogovoru. Nastan lahko takoj. Dr. Zdravko Kovacovič, Slatina (Slavonija). 6834

Na prodaj je
dobre pol ure od železniške postaje St. Jurij ob Juž. žel. okoli 70 metrskih sežnjev suhih cepljenih bukovih drv ter 400 do 500 bukavih hlodov, vporabnih za industrijska podjetja. — Izve se pri zadruzi „Lastni dom“ v Celju Prešernova ulica 15. 6897

Modna trgovina
Pero Šterk Ljubljana

ostane radi pomanjkanja blaga ter neznosnih nabavnih cen v tej stroki
2000 do 2500 K nagrade
onemu, ki mi preskrbi ali odstopi stanovanje 2-5 sob, če mogoče v parterju ali I. nadst., za čimprej. Ponudbe pod „Britanija/6963“ na upravnštvu Slovenskega Naroda.

Ant. Mitereger
Stavbeni in pohištveni pleskar in ličar.
Spodnja Siška, Knezova ulica št. 121
Vsa dela izvršujem le s pravim, predvojnim blagom. Cene zmerne.

MODNI SALON
STUCHLY - MASCHKE
LJUBLJANA — ZIDOVSKA UL. 3 — DVORSKI TRG I.
priporoča največjo izbiro
finih slamnika, svilenih klobukov in čepic za dame in dekle.
Popravila se sprejemajo in točno izvrše.

Odda se v podnajem
večji lokal s skladiščem

v prvem nadstropju v eni najbolj prometnih ulic v Beogradu s 1. avgustom. Najemnina za ves lokal znaša mesečno 2500 dinarjev. Iščejo se 3 podnajemniki, izključeni so manufaktursti. Vprašati do 20. julija 1919 na upravnštvu Slovenskega Naroda pod „Avgust/6965“.

Opravična številka E 4/19/3 6972

Dražbeni oklic.
Vsled sklepa z dne 10. januarja 1919 opravična številka E 4/19/1 se prodajo dne 22. julija 1919 in prihodnje dni dopoldne ob 8. uri v Gradu Ponoviče pri Litiji na javni dražbi: razna živanja, psi, konjska oprava, kočije, osebni avto (kolesa brez kavčuka) tovorni avto (brez stroja in koles), stvari v kapeli: razni stoli, harmonij, slike, preproge, zavese itd., sobna oprava: mize stoli, klopi, omare, svetiljke, postelje, nočne omarice, preproge, prti, divani ure, 2 gramofona, ogledala, knjige, piano, umivalne mize, razni kovčgi in košare, igralne mize, španski zasloni, železne peči, stenske slike itd., kuhinjska oprava: jedilno orodje, razna zlatnina in srebrnina, belo perilo, ženske obleke, šivalni stroj in drugo. Reči se smejo ogledati dne 22. julija 1919 v času med 7. in 8. uro dopoldne v gradu Ponoviče.
Kr. okrajna sodnija v Litiji odd. II,
dne 13. junija 1919.

Dva strugarja in
več ključavničarjev
išče „Kranjska tvarična željezna i bravarake robe v Kamniku“. 6902

Več zidarjev
potrebuje Jareoslav Brauer, stavbenik, Gosposka ulica št. 8. 6839

Rezalni stroj
za papir kupi „Učiteljska ti-skarna“ v Ljubljani. 6858

Julij MEINL
: Ljubljana :

Kava žgana
„surova
Kaval pridatek
Pristni vinski kis
Sardine najboljša vrsta
Kevsi
Marmelada
Paradižna konzerva
Riz
Kondenzirano mleko s
sladkorjem.
Kakao, Cokolada
Domača mast
Cene nizke!
Na debelo popust
Ceniki se sedaj ne pošiljajo.
Razpošilja po celem kra-ljestvu od 5 kg naprej
franko.

„IWEG“
Dunaj (Wien) VII. Lindengasse 4
Internationale Waren Export und Import
Ges. m. b. H.
Brezplačno vskladiščenje
do odvoza!
Takoj dobavno iz zaloge:
univerzalni plugi
stajarske kose (prve znamke)
klepanja
srpi
vozne osi
vse orodje za industrijo in obrt
jeklo za orodje
nosilci (traverze) T in U
lopat
krampi
stavbeni okovi
podkve
porinkane vodne vedrice
emajlna posoda
vsi elektrotehniški predmeti
telefonsko in brzojav-no orodje in priti-kline
telefonski kabel. 6905

Proda se vožje dobro ohranjeno
poslopje z zemljišči
primerno za kak zavod, v lepi legi na Gorenjskem. Kje pove upravnštvu „Slovenskega Naroda“. 6914

Zaloga pohištva in tapet
ERNST ZELENKA
oblastveno zaprišeni izvedenec
Solska ulica 5 MARIBOR Gosposka ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo najraznovrstnejšega pohištva: spalnih, jedilnih sob klubnih garnitur, divanov, otoman, žime za madrace itd. 2236
Največja izbira. Zmerne cene. Solidna postrežba

Natječaj:
za mesto gospodarskog pristava na vlastelinstvu Lužnica z. p. Zaprešič, koje se ima popuniti čim prije.
Natječajelji treba da su svršili gospodarsku školu, te da imadu barma trogodišnju praksu u gospodarstvu i vinogradarstvu. Neozelenjeni imaju prednost. Ponude sa zahtjevom plaće podnesti na upravo istog vlastelinstva.
Uprava vlastelinstva.

Vedno veliko zalogo hrastovih parketnih deščic
dobavljam na debelo in drobno. Prevzemam tudi poklapanje. Cene zmerne.
JOSIP PUCH, Ljubljana
Gradaška ulica št. 22.

Brašno (moka), pšenico, kuku-ruz, ječam, zob (oves), posilje (otrobi) i ostale zemaljske plodine i proizvode nudja samo na veliko
5754
Ivan Dumić, Zagreb, Zrinjevac broj 15,
Telefon 22 - 69.

ing. Dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjeni stavbeni inženir.
Specialno stavh. podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe v Ljubljani, Hilšerjeva ulica št. 7.
Izvršuje strokovno:
Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobeton. jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije.
Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženirske stroke. Tehnična mnenja. zastopstvo st. ank v tehniških zadevah.

Izvozna i uvozna tvrtka
Lavoslav Poljak i drug
Središnica: SPLIT, Dalmacija.
Podružnice: Rijeka, Makarska, Beč (Wien) I. Rotenturmstrasse 11.
Bavi se samo na veliko - izvozom i kupovanjem: svih domaćih zemaljskih proizvoda, južnog voća, žitarica, ljekovitih bilja, ete-ričnih i jestivih ulja itd.
uvozom i prodajom: inozemnih proizvoda, svakovrsne prekomorske robe itd.
3533
Brzojavni naslov: Poljakdrug.

Naznanilo.
Slav. občinstvu vlijudno naznanjam, da sem svojo znano trgovino s papirnim in galanterijskim blagom v Ljubljani, Mostni trg št. 11,
prodal.
Obenem naznanjam, da v kratkem otvorim
drugo, novo večje podjetje.
Zahvaljujem se svojim cenj. odjemalcem za dolgoletno mi izkazovano zaupanje in naklonjenost ter upam, da me bodo podpirali tudi pri mojem novem podjetju.
Z odličnim spoštovanjem
FR. IGlič, trgovec in posestnik v Ljubljani. 6870